

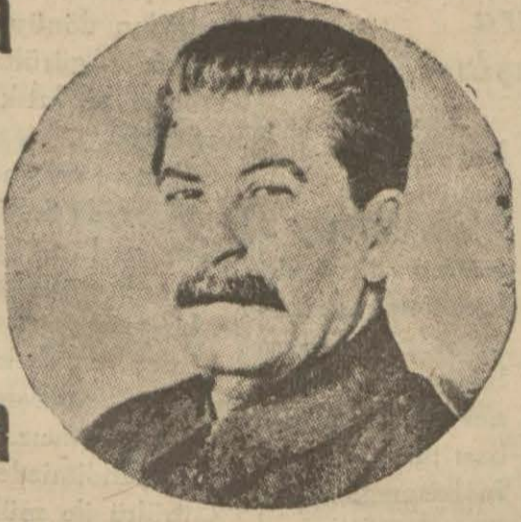

Stalin'in Sovyet ordusuna verdiği emir: "Düşman vaziyet alıyor, harbe hazır ol!"

Faşist devletlerle demokrat ve komünist devletleri karşılaştıracak yeni bir dünya harbine doğru gidiyoruz

En bîtaraf müşahitlerin fikri: Vaziyet 1914 de de aynen böyle idi! „

Bir tarafta
Alman,
Macar,
İtalyan,
Avusturya
cephesi

Stalin Yoldaş

Ötede
İngiliz,
Fransız
Rus
ve Çek
Cephesi

Londra, 26 (A.A.) — Evening News gazetesinin Moskova muhabiri bugün Stalin tarafından radyoda Sovyet müsellâh kuvvetlerine yapılan bîtarafın başlıca kısımlarını gazetesine bildirmektedir.

Stalin ezcümle demiştir ki:

«Çok mühim ve kat'î hâdiseler arifesinde bulunuyoruz. Artık her an proleter vatanın müdafaası için canınızı fedaya çağrılabilirsiniz. Bu an siz derpiş etmişsiniz. Düşmanlarımız vaziyet almaktadırlar. Binaenaleyh hazır olunuz.

Sizler ki büyük memleketimizin hududunda bulunuyorsunuz, iyi bekçilik yapınız.»

Sovyet gazetelerinin Almanyaya hücumları

Londra, 26 (Hususî) — Moskovada çıkan ve yarı resmî sayılan İzvestia gazetesi bugünkü nüshasında Almanyanın askerlik hizmeti müddetini iki seneye çıkarmasını mevzuu bahsederken şiddetli mütalealar ileri sürmektedir.

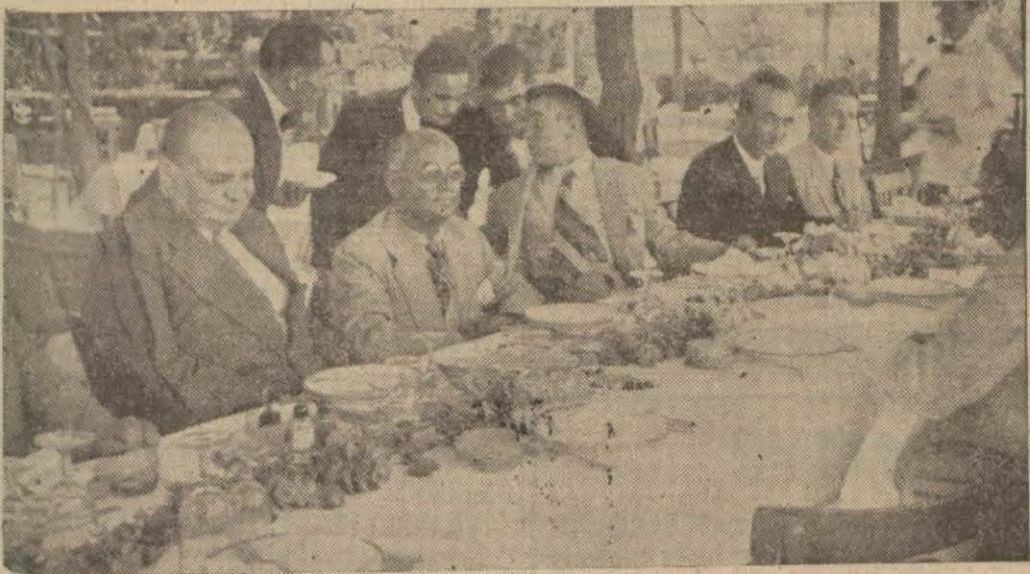
İzvestia diyor ki:

«Alman faşizminin küstahlığı günden güne artmaktadır. Alman faşizmine müsait davranmak harbi yaklaştırmaktan başka bir şeye yaramaz. İspanyada vuku bulan hâdiseler dolayısıyla ademi müdahale kararını vermek, faşizme karşı müsaadekâr davranmaktan başka bir şey değildir. Tekrar ediyoruz: İspanya hâdiselerine karşı bîtaraf kalmak, faşistlerin âsilere iş-

(Devamı 11 inci sayfada)

İstandul, İzmir Sergisine 90 firma ile iştirâk ediyor

İpekçiler ve dericiler de ayrı guruplar halinde sergiye iştirâke karar verdiler. İlk parti nûmuneler gönderildi

Ekonomi Bakanı Celâl Bayar İzmirde şerefine verilen ziyafette

İstanbuldan İzmir beynelmîlel sergisine iştirak edecek sanayicilerden bir kısmının anlaşılamiyan bir septe:

(Devamı 8 inci sayfada)

İngiltere - Mısır muahedesi dün imzalandı

Muahede imzalanırken Londra ve Kahirede toplar atıldı, Mısır bayram yapıyor

Londra, 26 (Hususî) — İngiltere - Mısır muahedesi bugün, hariciye nezaretinin Lokarno salonunda imzalandı. Muahede imzalanırken, atılan toplar mes'ut hâdiseyi halka bildiryordu. Salonun ortasında bulunan muhteşem masanın önünde İngiltere hariciye nazırı Mister Eden durmuş, Mısır murahhasları Nahhas Paşa ile 12 arkadaşı sağında, başvekil muavini Mister Makdonald, dahiliye nazırı jon

Nahhas Paşa

Seymon, mîhrîhas nazırı Lord Hali - faks, Mısır fevkalâde komiseri Sir Miles Lampson solunda ahzi mevki etmişlerdi.

(Devamı 8 inci sayfada)

Fasta kıyam patlak verdi

Yerliler ihtilâlcilere karşı cephe aldılar

İspanyada ise kanlı boğuşma kat'î bir netice vermeden sürüp gidiyor

Londra, 26 (Hususî) — İspanya - dan gelen haberler dahili harbin şiddetini anlatmaktadır. Âsiler, İrun şehrine yeniden hücum ettiler. Âsiler bu hücumda Faslı askerlerden de istifade etmişler ve tank kullanmışlarsa da hücumları akim kalmış ve 400 kadar zayıat verdikleri anlaşılmıştır.

Hükümet kuvvetleri yolları torpillemiş, âsileri mitralyöz ve kurşun sağnağıyla karşılamış ve âsiler bu ateş

(Devamı 3 üncü sayfada)

Güneş - Dil Teorisi

Üçüncü Dil Kurultayında
dün iki mühim
tez daha okundu

«Türk dili bütün insanlığın ağzında dolaştı. Şimdi de bütün dillerde yaşamaktadır»

Yukarıda: Atatürk tetkiklerde bulunurlarken

Aşağıda: Hasan Reşit ve Bayan Sabahat tezlerini okuyorlar

Kurultay dün saat 14 de Atatürk'ün Nuri Conker, Sekreterliklerde de Bayan yüksek huzurlarile çalışmalarına devam Esmâ Nayman ile İsmail Müştak bulun-

etmiştir. Başkanlık mevkünde, Asbaşkan yordu. (Devamı 8 inci sayfada)

Hem acı, hem de tatlı bir ders Dost Romanya İbrailde bir Türk şehitliği yaptırdı

Büyük Harpteki düşmanımızın kendi topraklarında ölen Türk Şehitleri için mezarlık yaptırdığını ve âbide diktirdiğini öğrenirken Çanakkalede yatan aslanlarımızın hâlâ gönüllerimizden başka mezarları olmadığını acı acı hatırladık

İbrailde yapılan Türk şehitliği

(Yazısı 3üncü sayfada)

Hergün

Harbe doğru gidiyoruz
Sulha doğru gidiyoruz

Ekrem Uşaklıgil

Geçenlerde Fransada mektep hocaları tarafından yapılan bir toplantıda eski bir maarif emektarının hatırası anıldı. Bu emektar Kültür Bakanlığında bir şube müdürü idi. Büyük muharebe başlayınca asker oldu az sonra da harp sahnesinde tam alına isabet eden bir kurşunla son nefesini verdi. Arkadaşları anlatıyorlar:

Fransız hükümetinin seferberliği ilân etmeye karar verdiği, maarif nezaretinin binası içinde hemen aynı dakikada duyulmuştu, birdenbire koca nezarete telâhî bir hareket başladı, herkes kâğıdını kalemini çekmeceğine dolduruyor, masasını kapatıyor, şapkasını, bastonunu yakalıyor evine koşuyordu. Orada çoğunluğu çocuğunu bir defa daha öperek ahzı asker şubesine gidecekti. Tam o sırada bu ihtiyar şube müdürünün sesi duyuldu:

— Arkadaşlar, size bir iki cümle söylemek isterim, diyordu. Nezaretin geniş salonlarından birinde kırk elli kişi toplandı. Şube müdürü geldi, heyecan içindeydi:

— Arkadaşlar, diye söze başladı. Ben bütün hayatımda sulhu bir ideal olarak telâkî ettim ve asla bozulmaya cağına inandım. Bu kanaatime hocalık hayatımda elimden geçen çocukları, maarif nezaretine geldiğim zaman danberi de birlikte çalıştığım arkadaşlarımı teşrike çalıştım, fakat şimdi hata etmiş olduğumu görüyorum. Beni affediniz dedi, sonra bütün arkadaşlarının ellerini sıkarak evine, oradan da şubesine gitti, ve altmış bir yaşında sırtında asker elbisesi olduğu halde öldü.

★

Fransız öğretmenlerinin toplantılarında bu hatırayı tazeliyen öğretmenin söylevine şöyle bir cümle ile nihayet verdiğini gazetelerde okudum:

— Büyük muharebenin bittiği gün yalnız Fransada değil, fakat bütün dünyada sulh ideali kökleşmişti, emektar arkadaşımızın harpten evvelki kanaati yeryüzünü kaplamıştı, fakat sonra bu kanaat sarsıldı, her tarafta harp hazırlıkları başladı, mesuliyet kimindir araştırılmaya başlandı, şimdi beşeriyetin durdurulmaz önüne geçilemez bir süratle boğuşmaya doğru gitmekte olduğunu söylemeliyim.

★

Fransız öğretmeni bu görüşünde yanılmıyor mu?

Bir kaç gün evvel gazeteler Sovyetlerin Kızıldoşu yenilmez kuvvet haline getirmekle meşgul olduğunu söylüyorlardı. Evvelki gün telgraf ajansları Almanyanın Sovyet endişesini ileri sürerek hazer ordusunun mevcudunu bir milyona çıkarmaya karar verdiğini haber verdiler, dün de gene aynı ajanslar bize Fransız bakanlar meclisinin Almanya karşısında yeni tedbirler almayı kararlaştırdığını öğrettiler. Görülüyor ki vak'alar zincirleme olarak yekdiğerini takip etmektedir. Ve bu vak'aların teakup silsilesine bakarak Fransız öğretmenin bedbinliğine iştirak etmek te mümkündür. Yalnız, mütemadî hazırlanmalardan kuvilem yerine sulh güneşinin doğacağını iddia edenlerin düşüncelerini de ihmal etmemek şartıdır. Filhakika bu ikinci nazariyenin müdafilerine göre bugün harp sanayiine malik olan devletlerin orduları «20» inci asrın bütün kaynaklarından istifade ederek öyle dehşet verici bir kuvvet haline gelmişlerdir ki, bu devletleri idare edenlerin bu kuvvetleri bile bile, istiyeye soğukkanlılıkla çarpışmaya sevk edebileceklerine inanılmaz. Karşılıklı korkunun doğuracağı netice, tipik İngiltere - İtalya ihtilâfında olduğu gibi, sağlam bir sulhtur.

Harp çıksa çıksa, düşünülerek, istenilerek, bilinerek yapılmış bir hareketten değil; önüne geçilemeyecek derecede sür'atle inkişaf ediveren arizî bir sebepten çıkacaktır. Bunun içindir ki harp hazırlıklarının mutlaka endişe ile karşılanmalıdır.

İşte iki nazariye ki, ikisinin de aynı derecede kuvvetle müdafaa edilmeleleri pekâlâ mümkündür.

Resimli Makale

Bir muhitte ilim ve san'at hareketlerinin canlılığı veya sönüklüğü o muhitte tenkit hareketinin canlılığı veya sönüklüğü ile müteneşiptir. Tenkit ilim ve san'ati, bütün fikir hareketlerini hem besler, hem terbiye eder, hem tekâmül ettirir.

Tenkit görmeyen ilim, san'at ve fikir, cılız, özsüz ve sathî kalmağa mahkûmdur. Buna mukabil tenkit gören ilim, san'at ve fikir, gelişir derinleşir ve enginleşir.

Tenkit başarılı her işten daha büyüğünün başarılmasına, kazanılan her muvaffakiyetten daha ilerisinin kazanılmasına, varılan her şahıhadan daha yüksekine aşılmasına rehber olur.

Bütün bunlar müsbet tenkidin eseridir. Müsbet tenkit, yaratıcı ve yapıcı bir kuvvettir.

Çünkü istidatları aydınlatır, liyakatleri teşvik eder ve durgunluğu harekete çevirir.

Tenkide hürmet ve tahammül, ilim, san'at ve fikre gösterilmesi zarurî olan saygı ve sevginin en birinci şartıdır.

SÖZ ARASINDA

Tankların mucidi
Muharebe fillerinden
Örnek almış!

Herkes tankların Umumi Harp esnasında keşfedildiğini zannederler. Halbuki tankların çok daha eski bir tarihi vardır. Alman riyaziyecilerinden biri, İngiliz eserleri üzerinde terkiyat yaparken şu satırlara rast gelmiş:

«Logartimenin mucidi İskoçyalı John Napier, arkadaşları feylozof Baconun kardeşine şu fikri söyledi:

— Her türlü mâniayı aşabilecek zırhlı bir araba inşa etmek istiyorum. Deliklerinden sağa sola kurşun yağdırırsın, öyle ki, Allahın ve kralın düşmanları şaşkınlıkla korkup kaçsınlar. Ben eski muharebelerden mülhem oldum. O zamanlar fillerin sırtına kurşun işlemezdi. Üzerlerine zırhlı odalar yaparlardı.»

Bu sözler 1580 senesinde söylenmişti.

Japonyada vatanperverlerin
plâtin yüzük takmaları
İsteniyor

Tokyo'da yeni bir cemiyet kurulmuştur. Bu cemiyetin bir tek gayesi vardır: O da azalarına birer plâtin yüzük taktırmaktır: Bu satırları okuyan kariler bu cemiyetin kuyumcular tarafından kurulduğunu zannederler, halbuki mesele hiç te böyle değildir. Cemiyet doğrudan doğruya harbiye nazırlığına merbut vatani ve askerî bir cemiyettir.

Plâtin yüzük takmaktan da mak-satları şudur:

Orduda bir takım âletlere plâtin parça koymak lâzım gelmektedir. Harp olduğu zaman memleketin içinde kâfi derecede plâtin stoku temin etmek lâzım gelince, halkın parmaklarındaki bu yüzükler toplanacaktır.

Gaye sırf vatanidir. Ve şimdiye kadar halkın yüzük takanı 6 milyonu bulmuştur. Memlekette 120 ton plâtinin biriktirilebileceği tahmin edilmektedir.

HERGÜN BİR FIKRA

Maske

Eski devrin aktrislerinden meşhur bir Kör Mari vardı. Yüzü müthiş çirkin idi. Amma, sahneye çıkınca kat kat pudralar, kat kat alımlarla bir hayli alkış toplar, dururdu.

Bir gece Odeon'da verilen büyük bir maskeli baloya Kör Mari de gitmişti. Yüzüne kırmızı kadifeden çenesine kadar uzanan bir maske geçirmiş, açık dekoltesile etrafta nazlı nazlı dolaymaya başlamıştı.

Bir aralık devrin zürefasından bir zat kendisini dansa davet etti. Aralarında derhal bir yakınlık baş gösterdi. Bu danstan sonra bir ikinci, bir üçüncü dans daha yaptılar, nihayet bir köşeye çekilip kumrular gibi sevişmeye başladılar.

Erkek Kör Mariye maskesini çıkarmasını rica ediyor, aktris de durmadan naz ediyordu.

Nihayet uzun yalvarmalardan sonra Kör Mari maskeyi çıkarmaya razı oldu. Elini yüzüne götürdü ve maskeyi hızla çekti.

Erkek, birdenbire ortaya çıkan bu müthiş çirkin yüzü, buruşuklukları görünce bozulduğunu belli etmedi. Nazik bir eda ile:

— İnanmam, bunu da çıkar! dedi.

Ailede saadet
Davasını halleden
Riyazi formül

Amerikada boşanma davalarının ağırlık yürümesi üzerine San Fransisko üniversitesi içtimaiyat profesörlerinden biri zevce ve zevce arasında saadeti temin edecek riyazî bir formül bulmuştur.

Bu formül şudur: Kadın = K. Koca da = Z. harfleriyle ifade edildiği takdirde bu formül...

$$K/2 + 7 = Z$$

Şekline girmektedir. Bu riyazî formülü alelade lisan ile ifade etmek istersek, Şu neticeye varırız: Evlenecekleri zaman kadının yaşta erkeğin yaşının yarısı yedi rakamının ilâvesiyle hasıl olacak yekûn olmalı imiş, meselâ 28 yaşında bir adam, 21 yaşında bir kızla evlenmeli imiş, 36 sına varan bir erkek de 25 lîk bir kız almalı imiş.

Şu hesaba nazaran yüz yaşında bir adamın 57 yaşında bir kadın alması lâzım gelmektedir.

Tenkit ve tenkide tahammül

Amerikada
Tahtadan para
Yapmağa başladılar

Bütün memurlara maaş bu paralarla verilmektedir.

Hükümet sene sonunda parayı hakikî dolarlarla değiştirmeye kalkınca eline ancak ihraç ettiği paranın sülüsü geçmiş. Meğer para koleksiyoncuları bu nevi şahsına münhasır parayı âdeta yağma etmişler. hükümet de bu işden tabii fevkalâde kazanmış.

Hakaret gördüğü için açlık
grevi yapan asilzade bayan

San Fransisko'nun en yüksek aristokratlarından çok zengin bir İspanyolun dul karısı bir eğlencede bir İspanyol gencile tuttuğu münakaşada kendisini tahkir edilmiş sayarak büyük bir teessür duymuş ve bayılmıştı. Orada hazır bulunan madamın kardeşi sözlerini geri almayan genç İspanyolu düelloya davet etmiş fakat genç bu daveti kabul etmemiş.

Bir müddet sonra ayılan dul madam evine götürülmüş, istirahat ettirilmiş ise de hırsını bir türlü alamıyarak hakaret eden gençten öcünü almak için çok garip bir tedbir düşünmüş ve açlık grevine başlamıştır. Ailesinin müdahalesi fayda vermeyince polise müracaat edilmiş, polis madama sun'î gıda vermek üzere bir doktor tayin etmiş, aradan bir hayli günler geçtiği halde aristokrat madam açlık greviden hâlâ vazgeçmemiştir.

Madamın hayatının artık çok tehlikeli bir devreye girdiği, yavaş yavaş bütün kuvvetlerini kaybetmekte olduğudoktorlar tarafından teyid edilmiştir ise de madam İspanyol gencinden intikam almak için ölüncüye kadar grevde devam edeceğini söylemektedir. İşin garibi bu acıklı vaziyet karşısında gencin aldırmasıdır.

Sözün Kısası

Gürültü tiryağılığı

E. Talu

Geçenlerde bir gün, Beğaziçiniñ en kuytu, fakat en güzel bir bağına, hayatın meşakkatlerini unutarak, başımı dinlemeğe gitmiştim.

Burası, mavi suların şıpır şıpır ötüklere, küçücük bir körfezdir. Burada denizin yüzünü, meltemin burçun nefesleri hırpalamaz. Geleni gideni azdır. Arkası, yoldan ağaçlarla gizlenmiştir. Önde manzara Karadenizin enginine kadar uzanır.

O gün, bu ekseriya tenha yerde, teferruce gelmiş bir kaç insan bulunca hayret ettim.

Bir ağacın gölgesine sofraya kurmuşlar, rakı şişelerini, mezelerini, yiyeceği dizmişler, cümbüşleniyorlardı.

Bir de gramofon getirmişlerdi. Ve oraya benim gibi «başlarını dinlemeğe» gelmiş olan bu insanlar, denizin tatlı mırıltılarını hanende bayan bil mem kimin çığlıklarıyla mezcederek zevklenmekteydiler. Çoğu eskimiş, çatlak plâkların üzerinde, çelik iğne durmadan dönüyor.. dönüyordu.

İnsanlar, gürültü ile ne kadar zehir lenmişler ki, artık âdeta tiryakisi olmuşlar?!

Sükût ve sükûnet sinirlerimizi yatıştıracak yerde tahrik ve tazip ediyor.

Kuş civıltısı, ağaçların hisırtısı, denizin tatlı çarpıntısı, üzerimizde çıldırtıcı bir tesir yapmaktadır. Kendi kendimizden, dertlerimizden, düşüncelerimizden uzaklaşmak için daimî gürültüye muhtacız. Ancak onunla uyuyor, kendimizden geçebiliyoruz.

Gürültü ile mücadelenin çetinliğini şimdi anlıyorum, Bunun, eriştiğimiz asırdaki morfinle, heroinle, ispirto ile, tütünle, afyonla mücadeleden hiç farkı yok.

Hepimiz, gürültü tiryakisiyiz. Yirminci asrın insanı gürültüsüz yaşayamıyor.

Ve işte, o gün de şahit olduğum gibi, başımı dinlemek için bile sun'î gürültünün uyuşturucu, sersemletici tesirinden istiane ediyor.

Bu da asrımızın karakteristiklerinden biridir!

E. Talu

Biliyor Musunuz?

- 1 — (Paşa) tabiri hangi kelimelerin birleşmesinden hâsıl olmuştur?
- 2 — 1928 olimpiyatlarında futbol birinciliğini hangi devlet almıştı?
- 3 — Paraguay hangi devletler arasında sıkışmıştır? Ve neler yetiştirir? (Cevapları Yarın)

Dünkü Suallerin Cevapları

- 1 — Dünyanın en ağır kilise çanı Moskova'da Kremlin sarayındadır. Sovyetler ihtilâlinde sonra bu çan indirilmiş ve Kremlinin avlusunda bir köşeye konmuştur. Çanın ağırlığı (165) bin kilogramdır.
- 2 — Sultan Hamit zamanında İstanbul'da gelen meşhur hokkabaz Kaznovdur.
- 3 — Kıymetli romancımız Hüseyin Rahminin romanı Tercimani Hakikat gazetesinde tefrika edilmiştir.

Hâile Selâsiye artık kral olamazmış

Habeşliler, İtalyanların istilasından memleketlerini kurtarsalar da artık Hâile Selâsiye hükümdar olamayacakmış, halk istemiyormuş ve bunun da sebebinin şöyle izah ediyorlarmış:

Habeş hükümetinin Bânisi olan Sebâ kraliçesi Belkis vaktiyle demiş ki:

— Benim zürriyetimin Habeş tahtını işgal ettiği müddetçe düşman memleketimizi istilâ edemeyecektir.

Halbuki Hâile Selâsiye Sebâ melikesinin evlâtlarından tahtı almıştır ve aksi gibi de Sebâ melikesinin dediği çıkmış, ve Habeş tahtı hânedan değiştirmiş, değiştirmiş istilâyâ uğramıştır.

Şimdi bütün Habeşliler bu kehânetin tesiri altında imişler.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Belediye kendi dairelerinde çalışan memurları tarafından günde 7000 telefon mükâlemesi yapılmakta olduğunu görmüş, fazla bulmuş, eksiltmek için tedbir almaya koyulmuş!

İş paraya dayandığı için belediyenin aradığı çareyi

bulacağından şüphe edilemez. Fakat biz kendi hesabımıza bizzat belediyenin bu 7000 mükâlemeyi fazla bulmuş olduğunu bakarak telefonun resmî, acele, mübrem işlerde kullanılmakta olduğuna pek inanmadık, fakat okuyucu sen;

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Yeni tarihî araştırmalar

Türk Tarih Kurumu dün toplandı. Trakya'da ay sonunda hafriyata başlanmasına karar verdi

İstanbul, 26 (A.A.) — Türk tarih kurumu geçen sene Alacaöyükde başladığı hafriyata bu yıl da devam etmektedir. Kurum bu hafriyattan başka ikinci hafriyata da başlamayı kararlaştırmış ve Trakya umumî müfettişi ve Türk tarih kurumu unursal üyesi General Kâzım Dirğin Trakya köyleri hakkındaki raporlarını nazarı dikkate alarak ikinci hafriyatın Trakya'da başlamasını muvafık bulmuştur.

Bu maksatla geçen hafta Kurum yardımcı üyelerinden, İstanbul Üniversitesi eski zaman tarihi doçenti ve İstanbul Müzeleri Yar Genel Direktörü Arkeolog Arif Müfid'i bu köyleri görmek ve hafriyat yerini tesbit etmek üzere Trakya'ya bir tetkik seyahatine göndermiştir.

İki gün evvel şehrimize dönen Arif Müfid'in tetkikat hakkında verdiği rapor Kurumun — Trakya Umumî Müfettişi General Kâzım Dirğin bulunduğu — bugünkü toplantısında okunmuş ve Alpullu fabrikası civarındaki Öyük bu seneki hafriyat için en muvafık olarak seçilmiştir. Arkeolog Arif Müfid'in riyaset edeceği bir hafriyat hey'eti ağustosun sonunda Trakya'ya

hareket ederek derhal hafriyata başlayacaktır.

Diğer taraftan Kurumun Alacaöyükde devam eden hafriyatından da son günlerde dünya Arkioloji tarihinde çok ehemmiyetli telekki edilecek kültür eşyası meydana çıkmaktadır. Geçen yıl açılan sahanın yanında ve sekiz buçuk metrede geçen seneki hafriyat tabakaları hizasında gene mühim mezarlar bulunmuş ve bunların içinde bir çok altın, gümüş, bronz ve seratik kültür eşyası ve bir çok sağlam insan iskeletleri meydana çıkmıştır. Hafriyat hey'etinin Kuruma gönderdiği 20 ağustos tarihli son raporda ise şimdiye kadar nadir görülen nakışlı bir demir parçasının meydana çıktığı da haber verilmektedir. Bu demir parçası bakır devrinin çok nadir kıymetli bir lüks eşyası ve şimdiye kadar tesbit edilen en eski işlenmiş demirlerden biridir.

Türk Tarih Kurumunun bu başarılı mesaisinin dünya dil âleminde ne kadar büyük bir takdir ve hayranlık uyandırdığını son Oslo kongresindeki tezahürat pek güzel göstermektedir.

Fransız - Rus - Romen ve Çekoslavak hava kuvvetleri arasında anlaşma

Peşte, 26 (A.A.) — Ujnezdedek gazetesinin Bükreş'ten öğrendiğine göre, Romanya, Çekoslovakya, Fransa ve Sovyetler Birliğinin hava kuvvetleri mümessilleri yakında toplanarak mezkûr dört devletin hava kuvvetleri arasında ilerisi için âhenkli bir hareket vasıtalarını tetkik edeceklerdir.

Fasta kıyam patlak verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

çemberini aşmaktan aciz kalarak gerilemişlerdir.

Kordova civarında muharebe inkişaf etmektedir. Ve hükümet kuvvetleri âsilerin iki tayyaresini düşürmüşlerdir. Oviedoda dündenberi sokak muharebeleri devam ediyor. Beş hükümet tayyaresi buradaki âsileri takip etmektedir.

Hükümete sadık olan Cervantes zırhlısı Cebelüttairik boğazından âsilerin Fastaki mevkiilerini bombardıman etmiş ve Malagaya dönmüş bulunuyor.

Âsilerle ait tayyarelerin Malagayı bombardıman ettikleri bildiriliyorsa da haber tahakkuk etmemiştir. Âsiler Malaganın düştüğünü ilân etmişlerse de bu habere inisi olmadığa anlaşılmalıdır.

Hükümet kuvvetleri Samosierra mntakasında tedricî surette ilerlemektedirler.

Majork adasında vaziyet, hükümetin lehindedir. Barselonda bildirildiğine göre hava kuvvetleri müessir bir surette Aragon cephesini bombardıman etmiştir.

Fasta isyan

Malaga, 26 (A.A.) — Röyter ajansından: Centadan buraya gelen bir bahççi gemisinin kumandanı İspanyol Fasında bir takım kargaşalıklar çıkmış olduğunu söylemiştir.

Yerliler, kendilerini aldatmış olmakla itham eyledikleri ihtilâlcilere karşı müteaddit defalar isyan etmeğe kıyam eylemişlerdir.

Âsilerle mühimmat

Londra, 26 (A.A.) — Times gazetesinin hususî muhabiri Lizbondan gelen ve Rabat yolile ulaştırılan bir habere göre son zamanlarda İspanyol harp gemileri tarafından taharri ve muayene edilmiş olan Kamerun adındaki Alman vapurunun Lizbona sekiz ton harp malzemesi çıkarılmış olduğunu bildirmektedir.

Wisbork adındaki İsveç vapuru da Lizbona silâh çıkarmıştır.

Bu vapurlarda hafif tanklar, bombalar mevcut olduğu ve bunların İspanyol âsilerine gönderilmek üzere bu vapurlara yükletilmiş bulunduğu söylenmektedir.

İspanya Cumhuriyetli İhline

Paris, 26 (A.A.) — İspanya Cumhuriyetine karşı tesanüd göstermek maksadile Buffalo tayyare meydanında tetip edilmiş olan nümayişe 80bin kişi iştirâk etmiştir.

Mareşal Fevzi

Çakmak Erbaada

Erbaa, 26 (Hususi) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ve maiyeti erkânı ilçemize geldiler, durakta coşkun tezahüratla karşılandılar. Küçük mektepli bir kız tarafından kendilerine buket takdim edilmiştir.

Mareşal şerefine belediye tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Hem acı, hem de Tatlı bir ders

Aşağıya dercettiğimiz Romanya mektubu Türk okuyucusu için hem acı, hem de tatlı bir hâdiseyi haber vermektedir.

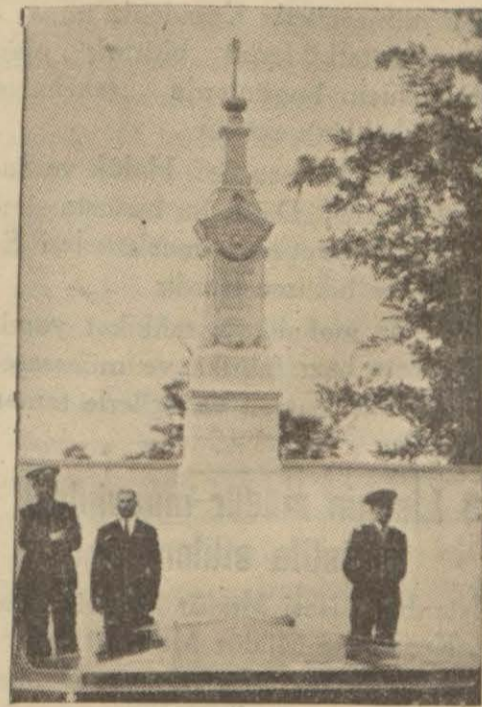
Tatlı bir hâdise dedik; çünkü bu mektupla dost Romanyanın Türk - Rumen dostluğuna yakışan yeni bir cemilesine şahit oluyoruz. Rumen hükümeti Büyük Harpte topraklarında ölen Türk şehitleri için mükemmel bir mezarlık yaptırmış, bir de âbide dik-tirmiştir.

Acı bir hâdise dedik; çünkü bu âbide ve bu şehitlik bize Çanakalede ölen ve hâlâ gönüllerimizden başka mezarları olmıyan kahramanlarımızı hatırlatıyor. Onların bizden göremediklerini, eski düşmanlarımızdan görmeleri, bir çok mazeretlerimize rağmen, bize gene acı geliyor.

Mektup şudur:

İbraiden yazılıyor:

Rumen hükümeti büyük bir kadirşinaslık göstererek Umumî Harpte

Türk askerinin kahramanlığını anlatmak üzere şehitliğe dikilen âbide

Rumen topraklarında can veren Türk şehitleri için bir mezarlık tesis, bir de âbide rekzedmiştir.

Mezarlık tesis edilmeden evvel Türk şehitlerinin Rumen topraklarının muhtelif köşelerinde kalmış olan mezarları açılarak bakiyye izamı İbraideki kabristana getirilmiş, bir araya defnedilmişlerdir.

Yalnız isim ve künyeleri malûm olan zabitlerin bakiyye izamı ayrı ayrı kabirle defnedilmiş, bunlar için ayrı ayrı birer mezar yaptırılmıştır.

Neferlerin kabirlerinin üzerine bir âbide rekzedilmiş, ayrıca bir sütunda da neferlerimizin kahramanlık destanları yazılmıştır. Âbidede 1917 de Rumen topraklarında şehit düşen Türk kahramanlarının te'bidi hatırası için rekzedildiği ve bu kabristanda 742 Türk kahramanının medfun bulunduğu yazılıdır.

Kabristanda medfun olan zabitler, 6 ncı kolordunun 56 ıncı alayının birinci taburunun dördüncü bölüğünden zabıt vekili Ömer oğlu Mehmet Nimet, müllâzim Salih, yüzbaşı Mehmet, yüzbaşı Mahmut Fuat, Lâdikli İzzet Mustafa, 45 inci alay birinci bölükten ihtiyat müllâzim sani Ahmet oğlu Ali aslan, doktor Ali Kerim, doktor İhsan Mehmet, 15 inci fırka erkânıharbi Ali, müllâzimevvel Mustafa Mahmut, Galatalı Ömer ağa, İbrahim Erol ve başçavuş Mustafa Alidir.

Bu kahramanların her biri için ayrı bir kabir kazılmış, üzerine şehadet tarihleri, şehit düştükleri yer, adres ve künyeleri yazılmıştır. Kabristanın muhafazasını o zaman orduda borazan başı olan Çavuş Ali Yusuf derubte etmiş bulunmaktadır. Umumî Harpten sonra Romanyada kalarak bir ırkdaşı ile evlenmiş, çocuk sahibi olmuş bulunan bu vatandaş silâh arkadaşlarının aziz hatıralarına hizmet etmeği kendisi için büyük bir nimet telâkki etmektedir.

Rumen hükümetinin bu kadirşinaslığı Romanyadaki Türkleri çok müte-hassis etmiştir.

ŞARK DÜNYASI

İngiltere - Mısır muahedesinin imzası

Dün, İngiltere Hariciyesinin Lokarn salonunda İngiltere devleti ile Mısır devletinin murahhasları, yalnız Mısır da değil bütün Yakın Şarkta yeni bir tarihi devre başlangıç teşkil edecek bir muahedeyi imzaladılar.

Mısır, hâdiseyi bir bayram sayarak baştan başa donanmış, ve millî bayramları da yaptığı gibi yirmi bir pare topla bugünü kutulamıştır.

Hâdise İngilterede de ehemmiyetle mütenasip bir şekilde karşılanmış bulunuyor.

Hâdisenin bu şekilde karşılanmağa lâyık olduğu şüphe götürmez. Çünkü Mısır, bu muahede ile hakikaten hür ve müstakil bir devlet oluyor ve mukadderatını kendi eline alıyor.

1922 de İngiltere tarafından ilân olunan tek taraflı beyannamenin temin ettiği istiklâl, bir çok kayıtlarla zincirlenmişti. Yeni muahede ise bu kayıtları kırmış, çözmüş, bu kayıtların istinad ettiği meseleleri halletmiş, ve neticede bir taraftan Mısır ile diğer bütün hür ve müstakil memleketler arasında yeni bir devir açılmıştır.

Herhangi bir milletin hürriyet ve istiklâline kavuşması, insanlığın en asil hislelerini coşturacak şerefli bir hâdisedir. Hürriyet ve istiklâline kavuşan memleket ve milletin asırlardanberi bağlı olduğumuz, asırlarca müsterek yaşadığımız, Akdenizde kaza karşıya komşu olduğumuz dost ve kardeş Mısır olursa bu hâdise karşısında duyacağımız sevinç tabii fazla-laşır.

Mısırın hürriyet ve istiklâline kavuşması ile iki memleket arasında çalışma birliği ve beraberliği bakımından yepyeni ve özlü bir devir açılacağı şüphe götürmez.

İmzalanan muahedenin mahiyetine gelince: Muahede, Mısırın siyasi hürriyeti ile Britanya imparatorluğunun hayatı menfaatlerini uzlaştırmaktadır. İngiltere, Britanya imparatorluğunun muvazeli bakımından Süveyş kanalının tam emniyet içinde olmasına, her tehlikeye karşı müdafaa olunmasına muhtaçtır. Mısır, halihazırda bu vazifeyi üzerine alamıyacak bir vaziyettedir. Binaenaleyh İngiltere ile Mısır, müttefik iki devlet sıfatıyla bu vazifeyi beraber yapacaklardır, ve bu müddet zarfında Mısır müdafaa kuvvetlerini hazırlamakla meşgul olacaktır.

Mısırın en hayati meselelerinden biri, Sudanın, muahede bu meseleyi de iki taraflı hoşnut eden bir şekilde halletmiş bulunuyor.

Fakat Mısır hakikaten hürriyetine kavuşturacak olan âmil, kapitülasyonların ilgasıdır. Muahede, bu işi kapitülasyonlarla alakadar bütün devletlerin Kahirede yapacakları bir toplantıya bırakmıştır. Bu toplantıda İngiltere Mısır müzaheret edecek ve kapitülasyonların ilgasına çalışacaktır.

Muahede bu suretle Mısır için mühim bir çalışma ve yükselme devri açmış bulunuyor.

Mısırın bu devirde her adımı muvaffakiyetle atmasını diler ve yeni muahedenin kutlu olmasını temenni ederiz.

Ömer Rıza Doğrul

Hava Kurbanları

Bir tayyare Kutba giderken düştü 11 kişi öldü

Londra, 26 (A.A.) — Reuter ajansı Moskovadan istihbar ediyor:

Kutba gitmekte olan tek satırlı bir tayyare lenissei nehrine düşmüştür. 11 kişi ölmüştür. Sağ kalmış olan 3 kişi de ağır surette yaralıdır.

İş Bankasının yıldönümü

Türkiye İş Bankası dün kuruluşunun 12 inci yılını muvaffakiyetle bitirdi. Bu milli müessesemiz kuruluşundanberi bütün gayreti iktisadi hayatımızın inkişafına sarfetmiş ve bu yolda da muvaffak olmuştur.

Banka memleket içinde şubelerini artırarak vatandaşlar arasında lâyık olduğu itimadı temin etmiş, ecnebi memleketlerde de büyük işler görmüştür.

Şimdiye kadar giriştiği işlerde memlekete mühim hizmetlerde bulunan bu milli müessesemize yeni başarılar dileriz.

Büyük bir Sulh konferansı mı?

Ruzvelt devlet reislerini sulh için toplantıya çağıracaktı

Nevyork, 26 (A.A.) — Nevvork Times gazetesi yazıyor:

Rusveltin teşrinisani ayında tekrar reisicumhurluğa intihap edildiği takdirde İngiltere Kralı Sekizinci Edvard ile, Stalin, Hitler ve Lebrun da yet edilecekleri bir sulh konferansı akdetmek tasavvurunda olacağı haber verilmektedir.

Japonya ile Çin'in ve diğer memleketlerin mümessilleri de bu konferansa davet edileceklerdir.

Rusveltin bu tasavvurundan bazı esamimi arkadaşlarına bahsetmiş olduğu söylenmektedir.

"Elimizden Geleni yaptık,"

Necaşi Londradaki camii ziyaret etti, nutuk söyledi

Londra, 26 (A.A.) — Necaşi Wo-kingdeki camii ziyaret etmiş ve orada birçok müslümanlar ile yerli ahaliden birçok kimseler tarafından karşılanmıştır. Necaşi, bu fırsattan bilistifade böyle demiştir:

Memleketimizin istiklâlini muhafaza etmek için elimizden geleni yaptık dünyanın bu hususta vereceği hükmetizaret etmekten başka birşey yapamayız.

Camii imamı, Necaşiye hitaben bir hoşamedî arızası okumuştur. Necaşi, Amharik dili ile buna cevap vermiştir.

İmam Necaşiye ziyaretinin bir hatırası olmak üzere kuranın bir nüshasını takdim etmiştir.

İngiltere Kralı

Atınada halk

Arasında yemek yedi

Atina, 26 (Hususi) — Buraya gelen İngiltere Kralı Akropolu ziyaret ettikten sonra İngiltere Elçiliğinde şerefine verilen çay ziyafetinde bulunmuştur. Kral Elçilik binası önünde toplanan halkı balkona çıkararak selâmlamış ve şiddetle alkışlanmıştır.

Kral Sekizinci Edvard bundan sonra Beykû'daki yuli yemekhanesine giderek halkla bir arada yemek yemiştir. Kral Atınada iki gün kalıktan sonra bazı

Türk - Sovyet tayyareciliği

Fuat Bulcaya Sovyet tayyare teşkilâtının en büyük nişanı verildi

Moskova, 26 (A.A.) — Leningrad'da iki gün kalan Türk hava kurumu başkanı Fuad Bulca 24 Ağustosta Moskovaya dönmüş ve kabul resminde hazır bulunmuşlardır.

Verdiği bir nutukta Cideman Sovyet Rusya tayyarecilik teşkilâtı riyaset divanının Türk ve Sovyetler birliği milletleri ve her iki memleketin tayyarecilik teşkilâtı arasındaki dostluk bağlarının bir nişanı olmak zere B. Fuad Bulcaya Sovyet Rusya tayyare teşkilâtının ancak 200 âzasının malik olduğu en büyük kurul nişanını vermeğe karar verdiğini söylemiştir.

Bu sözlere cevap veren Ruad Bulca, böyle bir şerefe mazhar olduğundan dolayı hararetle teşekkür etmiş ve her iki memleket arasındaki dostluğun uzun senelerden beri aynı kuvvetle devam edeceğini ve bundan böyle de her iki memleketin menfaatlerine uygun olarak inkişaf edeceğini ilâve etmiştir.

Moskovadaki İdamlardan sonra İngiliz işçileri sekreteri ifadelerin zorla alındığını iddia ediyor

Londra, 26 (A.A.) — Moskova'da idam olunan 16 Troçkiciden bahseden İngiliz işçi partisi genel sekreteri Walter Citrine gazetecilere demiştir ki:

Sovyet hükümeti, kuvvetli olmakla beraber âlicenap olduğuna da göstermek gibi şerefli bir fırsatı kaçırmıştır.

Mumailih İngiliz işçi partisinin ve sendikaların af ricalarını Sovyet hükümetinin reddetmesinden dolayı teessüflerini bildirmiş ve demiştir ki:

«Mevkuflardan ifadeleri zorla alındığını ve avukatlarının yanlarında bulunmasına müsaade edilmediğini bilen herkes bu neticeden bittabi memnun olamaz.»

Doktor Şaht Pariste siyasi meseleleri de görüşecek

Berlin 26 (A.A.) — Berliner Borsenzeitung, M. Şahtın Fransa nazırları ve devlet adamları ile yalnız iktisadi meseleleri değil aynı zamanda halihazırda siyasi meseleleri de müzakere edeceğini yazmaktadır.

adaları daha ziyaret edecektir. Gazeteler kralın ziyareti münasebetile İngiliz - Yunan münasebatı etrafında hararetle neşriyatta bulunmaktadırlar.

ŞEHİR HABERLERİ

Kurulacak İş Büroları

İş idaresi teşkilâtı için tetkikler hızlandırılıyor, iş idaresi reisi şehrimizdeki amelelerin işten çıkarılması hâdisesini tahkike memur edildi

İktisat Vekâleti İş İdaresi Reisi Enis Behiç bugünlerde şehrimize gelecektir. Enis, İş Kanununun tatbikinden evvel yapılacak olan teşkilât etrafında Karadeniz muntakasında yaptığı tetkikleri bitirmiştir. İstanbul geldiikten sonra da İktisat Vekâletinin emrile iş bürosu şefi Halûkla birlikte şehrimizde yapılacak olan teşkilât için incelemelerde bulunacaktır.

Bu arada şehrimizdeki fabrikaların ve 10 dan fazla amele çalıştıran müesseselerin miktarıyla iş gören amele adedi tesbit edilecek ve gerek patron gerekse amelelerle yakından temas olunacaktır.

Buradaki tetkikler bittikten sonra aynı şekilde Ege muntakası ve Adana da meşgul olunacak ve bütün işleri evveline kadar bitirilecektir.

Bundan sonra yeni teşkilât için bir proje hazırlanıp vekâlete arz edilecektir.

İş Kanunu teşkilâtı geniş tutulacak ve her büyük vilâyette birer merkez bürosu açılarak bunlar Ankarada kurulacak olan umumî merkeze bağlanacaktır.

Yeğenini öldüren adamın muhakemesi

Kartalda yeğeni kahveci Mustafayı öldüren Kerimin muhakemesine dün Ağırceza devam edilmiştir.

Dinlenen müdafaa şahitlerinin ekserisi bu ile yeğenin çok iyi geçindiğini, bu cinayetin bir kaza eseri olduğunu söylemişlerdir. Suçlu vekilinin müdafasını yapması için muhakeme başka bir güne kalmıştır.

Limon buhranı olmayacak

Gümrükte soğuk hava antrepolarında stok iken bir iki gün evvel piyasaya çıkarılan İtalyan malı limonlar İstanbul limon piyasasındaki buhranın önüne geçmiştir.

Bazı fırsat düşkünleri bu limonların piyasaya arz edilen son mal olduğunu söyleyerek buhranı şüpheli bir tarzda devam ettirmek ve düşen limon fiyatlarını tekrar yükseltmeye çalışmak istemişlerdir.

Halbuki İtalya hükûmetiyle yeni den üç ay müddetle temdit edilen ticaret anlaşması mucibince memleketimize İtalyadan limon getirmek imkânı hasıl olmuştur.

İstanbul bakkallarında İtalyan malı limon tanesinin büyüklüğüne göre 5 kuruşla 7 kuruş arasında ve yerli yeşil limonlar da 3 - 4 kuruş arasında satılmaktadır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Etem Pertev), Alem darda (Esat), Bakıköyünde (İstapan), Beyazıtta (Belkis), Emiönünde (Beşir Kemal Cevat), Fenerde (Emilyadi), Karagümrükte (Suad), Küçükpazarda (Hasan Hulûsi), Samatyada (Erofilios), Şehremininde (A. Cemaal), Şehzadebaşında (Hamdi).

Eyoğlu cihetindekiler:

Galatada (İsmet), Hasköyde (Nisim Aseo), Kasımpaşada (Müeyyed), Merkezi nahiyede (Kanzuk), (Paronakyan), (İtimad), Şişlide (Necdet), Taksimde (Taksim).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükkadada (Şinasi), Heybelide (Tanas), Kadıköy Altıyolda (Merkez), Modada (Moda), Üsküdar İmrâhorda (İmrâhor).

Dört İktisat müşaviri de vilâyetlerdeki büroları sık sık teftişe memur edileceklerdir.

İş Kanununun tatbikinden evvel bazı müessese ve fabrikaların bir kısım amelelerini işlerinden çıkardıkları iddiası üzerine yapılan tahkikata büyük bir ehemmiyetle devam edilmektedir.

Yeni iş kanunu teşkilâtı için tetkiklerde bulunmak üzere bundan bir müddet evvel Karadeniz muntakasına giden İktisat Vekâleti İş İdaresi Reisi Enis Behiç ile aynı büronun şefi Halûk da bu hâdiseyi tahkike memur edilmişlerdir.

Bu münasebetle Karadeniz muntakasındaki tetkiklerini bitirmiş olan Enis Behiç bugünlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir.

İş İdaresi Bürosu Şefi Halûk ve Sanayi Müfettişi Daniş bu hususta şirriye kadar yaptıkları incelemeleri Enis Behiç'e bildireceklerdir.

Dün de mahallinde tahkikat yapılacak üzere bazı fabrika ve müesseselere gidilmiş, patron ve işçilerle temas edilmiştir.

3 Lisenin müdür muavinleri istifa ettiler

İstanbul Lisesi Müdür Muavini Tahir, Kız Lisesi Müdür Muavini Nezihe ve Pertevniyal Lisesi Müdür Muavini istifa etmişlerdir.

Bu istifalara makam maaşlarının az olduğu sebep gösterilmektedir. Bu müdür muavinleri fazla ders alarak muallimlik yapacaklardır.

Çorapçılar toplantısı

İstanbulda imal edilen çoraplardan bilhassa kadın çoraplarının çürük ve dayanıksız olması bir çok şikâyetlere yol açmakta idi.

Dün Ticaret ve Sanayi Odasında, Sanayi Umum Müdürü Reşadın başkanlığında çorap tacirleri ve fabrikatörleri bir toplantı yapmışlardır.

Bu toplantıda çorapların istandar dize edilmesi hususu görüşülmüş ve çorapçılar bazı tekliflerde bulunmuşlardır.

Bu teklifler tetkik edilerek yerinde görüldüğü takdirde ipekli kumaşlar gibi çorapların da halis ipek, karışık ipek gibi markalarla damgalanmaları mecburî kılınacaktır.

Bir nüfus sahtekârlığı

Dün adliyeye askerlikten kurtulmak için nüfus kâğıdında tahrifat yapan Yokoma isminde biri teslim edilmiştir. İddia edildiğine göre Yokoma aldığı etabli kâğıdındaki doğum tarihi olan 312 yi değiştirerek 322 yapmıştır. Bu tahrifi yaptıktan sonra Karagüm rük nüfus memuru Talâta müracaat etmiş ve: «Ben nüfus kâğıdımı kaybettim şu etabli kâğıdıma göre bana bir nüfus kâğıdı verin» demiştir.

Talât da kâğıttaki tahrifata dikkat etmiyerek Yakoma hakkında 322 doğumludur diye bir nüfus kâğıdı vermiştir.

İş sonra meydana çıkmış Yokoma tahriften, Talât da vazifesini ihmal suçundan mahkemeye verilmişlerdir.

Ortamektep muallimlikleri

Orta öğretmen kadrosu hazırlanmaktadır. Bu seneden itibaren resmî mekteplerde ders veren muallimler aynı zamanda hususî okullarda da öğretmenlik yapamayacaklar, boş zamanlarına mukabil, mekteplerde fazla ders alacaklardır. Hususî liselerde muallimler haftada 24 saatten fazla ders alamayacaklardır.

Doğru değil mi?

Talebe için yapılan semt listesinde yanlışlık varsa Düzeltilmelidir!

Kültür Bakanlığı bu yıl hangi ilk mektepten çıkan talebenin hangi orta mektebine kabul edilebileceğini tesbit eden bir liste neşretti.

Bu karar bazı mekteplerimizin hincanlığı dolup taşarken bazıların bombos kalmaları gibi mahzurlu bir durumun önüne geçmesi itibarile çok yerinde ve doğru bulmamak kabul değildir, ancak bazı müracaatlardan anlıyoruz ki, teferrüatta belki tadile muhtaç bazı noktalar çıkabilmektedir.

Meselâ bu sabah matbaamızda Samatyada oturan bir çocuk babası geldi, Samatya ve civarının ilk mekteplerinden çıkan talebe için Çapa kız muallim mektebinin gösterilmesinden şikâyet ediyordu. Söylediği şudur:

— Yedikuleden tramvaya binen bir çocuk Çapaya gitmek için Aksarayda tramvay değiştirmeye, yahut ta Aksaraydan Çapaya a yakla gitmiye mecburdur. Halbuki Yedikule semtinde oturanların ekseriyetini günde 60, 70 kuruş kazanan amele teşkil eder. Bu amelenin çocuğu günde iki katlı tramvay parası veremez, kış günü kar ve yağmur altında yaya yürümesine ise gönül razı değildir.

Diğer taraftan Yedikule mekteplerinden bu sene şahadetname alan talebenin ancak on beş, yirmi tanesi orta mektebe gidebileceklerdir, geri kalanları ilk tahsil ile iktifa etmek mecburiyetindedirler. Miktarı bu kadar az olan talebenin her hangi bir mektebi doldurup taşıracağı söylenebilir. Yedikule ve Samatya semtinden orta mektebe devam edecek kız talebe için en yakın mektep İstanbul kız orta mektebidir. Çünkü oraya bir tramvay ile gidip gelecektir, tramvay istasyonu da mektebe çok yakındır.

Biz bu temenniyi dinledikten sonra neşredilmiş olan listede tahkiye muhtaç noktalar bulunabileceğini düşünerek ve bu taktirde alâkadar makam yanlış elbette düzeltecektir, dedik.

Doğru değil mi?

Sağlık Bakanının tetkikleri

Anadoludaki tetkiklerini ikmal ederek İstanbul gelen Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili Refik Saydam, Başvekil İsmet İnönü'ne Anadolu'daki tetkikleri hakkında malûmat vermiştir.

Refik Saydam dünden itibaren şehrimizdeki hastanelerde tetkikat yapmaya başlamış ve dün Haydarpaşa hastanesini teftiş etmiştir.

İstanbul yolları ve Belediye bütçesi

Belediyenin 936 bütçesi âli tasdikten çıkmıştır. Bugünlerde tebliği beklenmektedir. Belediye Fen Heyeti bütçe geldikten sonra İstanbul yollarını tamir için bir proje hazırlayacaktır.

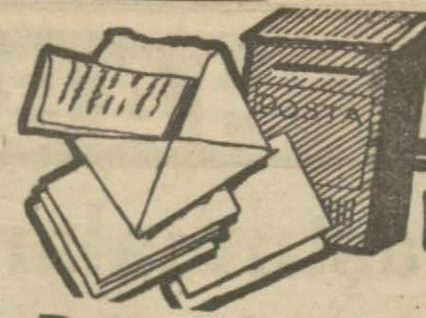
Bu projeye göre tamire çok muhtaç olan işlek yollar bu yıl bütçesiyle yapılacak ve diğerleri gelecek seneye bırakılacaktır.

Davet

İstanbul Müddeiumumiliğinden: İstanbulda bulunan Temyiz mahkemesi raporörlerinden İzzet Zekinin acele memuriyetimize müracaatı.

Güreşçileri davet

Güreş Federasyonundan: Olimpiyattan dönen güreşçilere Halkevi tarafından merasimle madalyalar verileceğinden 1/Eylül/936 pazartesi günü saat 15 de Olimpiyatlara iştirak etmiş olan güreşçi ve idarecilerin Taksim stad-yomunda hazır bulunmalarını dileriz.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Doktorumuzun sorgulara cevapları

Sivasta K. Erdoğan :

— Bu hastalığınız arızidir. Gençlikte işlenen hatalar yüzünden husule gelenlerin tedavisi başka gizli hastalıklar yüzünden ilet gelenleri gibi uzun da sürmez. Her akşam ve sabah soğuk su duşları yapınız. Güneş banyosundan da istifade edersiniz. Bir ay sonra da vaziyetinizi yeniden bildiriniz.

Okuyucularımızdan H. B. :

— Bazı asabi bünyede olan insanlarda ve yahut çocuk iken geçirilen ateşli bir hastalık sonlarında bahsettiğiniz kekemelik olur. Size âsâbınızı kısmen teskin edecek evvelâ ilik sonra soğuk su dökümnezi tavsiye ederim. Sonra kendi kendinize konuşur gibi yaparak aynaya bakınız. Orada yüzünüzün bozukluklarını göreceksiniz ve yavaş yavaş iradenizi kullanarak bu hareketi yapmamağa çalışacaksınız.

Geceleri yatarken bir iki tatlı kaşığı Nevropatin kullanırsanız istifade edersiniz.

Afyonda Hamit :

— İncalar hakkında sıhhi bir yazı ile gelenlerde doktorumuz izahat vermiştir.

Devrek'de Hikmet Erdoğan :

— Kuvvetli yeyiniz. Tereyağı, reçel, yumurtalı, pırzola tatlı gıdalar ve meyvalar kullanınız. Her akşam ve sabah soğuk banyo ve masaj yapınız. Akşam ve sabah Bilegem şekerlemelerinden birer tane, yatarken birer kaşık Nevropatin alırsınız. Bazı hususî seromlardan istifade edebilirsiniz.

Eskişehir Ömer ağa mahallesinde Hasan : — Her yemekten sonra bir tablet Urotrofin, günde 30 tane ve iki hafta müddetle kullanınız. İlk banyolar yapınız. Tuzlu yemeklere pehriz ediniz.

İzmirde K. T. :

— Genefontin ilâcından üç şişe yemeklerden evvel bir tatlı kaşığı günde üç kaşık alacaksınız. Nevropatinden geceleri yatarken iki tatlı kaşığı kullanacaksınız. Deniz banyolarına devam edeceksiniz. Fakat bu banyolarda âzâmi beş dakikadan fazla kalmamanız lazımdır. Aynı zamanda başınızı ısıtmamalısınız. Neoruhmud ampüllerinden bir kutu yaptırınız. Neticeyi bize bildiriniz.

Sigorta sahtekârlığı

Mevkuflar istida vererek tahliyelerini istediler

Sigorta sahtekârlığı hakkındaki tahkikat devam etmektedir. Dün de akşama kadar bu mesele etrafında Beyoğlu emniyet memurluğunda tahkikat yapılmıştır. Onniğin Nevyork sigorta kumpanyasının Ünyon sigorta kumpanyasına devrettiği bütün hayat sigortası abonelerini tesbit etmiş olması biraz hayretle karşılanmıştır. Bu işin Nevyork sigorta kumpanyasındaki müstahdemler vasıtasıyla mi, yoksa Ünyon kumpanyasının adamlarının yardımıyla mi öğrenildiği tahkik edilmektedir.

Dr. Emanoilidis anlattıkları

Evvelki gün tevkif edilen Misak Peştemalcıyanın karısı Şazigin öldüğüne dair rapor verdiği için sorguya çekilmiş olan Doktor Emanoilidis demiştir ki:

— Onnik aslen Tokatlıdır. Bundan 25 yıl evvel ben Tokat belediye doktoru iken Onnikle tanışmışım. Ve onu çok namuslu bir adam olarak tanıdım. 25 yıldır da İstanbulda bu kanaatimi değiştirmedim. Çünkü Onniğin münasebetsiz bir hareketini görmemişim. Bundan beş yıl evvel ben den bir rapor almış. Ben, aradan beş yıl geçtiği için hâdiseyi hatırlayamıyorum. Onnikle beni emniyet memurluğunda yüzleştirdiler.

Onnik:

— Bir nüfus memurluğundan, Şazigin öldüğüne dair kayıt çıkarmışım. Bu kaydı doktor Emanoilidise gösterdim. O da bana karşı emniyeti olduğu için buna inandı ve bana ölüm raporunu verdi, dedi.

Halbuki ben böyle bir şey hatırlamıyorum. Onnik belki bir rapor uydurmuş, benim imzama da taklit etmiştir. Bu kadar sahtekârlık yapan bir adam elbet benim imzama da taklit eder. Raporun aslı Paristeymiş. Onun getirilmesini bekliyorum. Eğer hakikaten benim imzama taşıyan bir rapor gelirse çok müşkül mevkide kalacağım.

Dün emniyet memurluğunda benim öldürüldüğüne dair rapor verdiğim Şazik isimli kadını da gördüm. Onu ki Onnik beni de atlatmıştır.

düne kadar tanıyıordum. Anladım Yeni mevkuflar tahliyelerini istiyorlar

Evvelki gün tevkif edilen Misak Peştemalcıyan ile bakkal Dimitri ve karısı İzmaro dün müddeiumumiliğe bir istida vererek tahliyelerini istemişlerdir. Müddeiumumilik istidayı ait olduğu mahkemeye tevdi etmiştir. Bu üç mevkuflun talepleri tetkik edilmektedir.

Gazi Terbiye Enstitüsüne Kayıt ve kabul

Ankara Gazi Terbiye Enstitüsünde bu sene 100 leyli meccanî talebe alınacaktır. Buraya girecek talebelerin en son 15 Eylül salı akşamına kadar muntakalarındaki Maarif Müdürlüklerine müracaat etmeleri ve kaydolunmaları lazımdır. Bugünden sonra yapılan müracaatlar hükümsüz kalmaktadır.

Müracaat edenlerin en aşağı lise veya muallim mektebi mezunu olmaları ve 27 yaşını da geçmemiş bulunmaları lazımdır.

Mektebe kabul için 16 Eylül çarşamba günü tarih - coğrafya ve edebiyat şubelerine gireceklerin imtahanları yapılacaktır.

17 Eylül perşembe günü pedagoji, beden terbiyesi ve tabiiye ve riyaziye şubelerine gireceklerin riyaziye imtahanları yapılacaktır.

18 Eylül cuma günü de tabiiye ve riyaziye şubelerine gireceklerin fizik ve kimya imtahanları yapılacaktır.

Saat hırsızı mahkûm oldu

Yüksekkaldırında saatçi Firanguliyeye ait 7 tane saat çalarak Cenyo Lokantasının önündeki saksıya bırakan Alberin muhakemesi dün neticelenmiş ve Alber 1 ay 15 gün hapse mahkûm edilmiştir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabtiye, Çatalçeşme sokağı, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf : Sonposta
Telefon : 20203

MEMLEKET HABERLERİ

Zilede programlı çalışma

Zile kasaba ve köylerinin imarı, yeni mektepler, sulama tesisatı, köy elektrikleri yapılması için hazırlanan program muvaffakiyetle tatbik ediliyor

Zileden bir görünüş

Zile (Hususi) — Zilede köy işlerinde yapılacak islahat ve yenilikler tetkik edilerek beş senelik bir programla tesbit edilmiştir. Bu beş senelik programa göre önümüzdeki yıllarda Zile ve havalisinde şu yenilikler ve kalkınmalar yapılacaktır.

Mektepler

936 yılında başlanan merkez yatı mektebi ile Kervansaray ve İğdir muntakalarında yapılmakta olan yatı mektepleri ya takhaneleri inşaatına devam edilecek, Maşat köy mektebi yatı mektebi haline getirilmek için lâzım gelen ilâve inşaat, yemekhane ve yatakhane yapılacaktır.

937, 938, 939 yıllarında daha bir çok muntakalarda bazı okullar yatı mektebi haline getirilecek mühim bir kısmı da esaslı surette tamir edilecektir.

Yollar ve elektrik

Kaza merkezine bağlı bütün yollar muayyen bir program tahtında muntazaman ve tamamen tamir olunacaktır.

936 yılında ilçeye 10 kilometre mesafede olan Çeltik köyünde ve 937 yılında da Çay köylerinde elektrik tesisatı yapılacak, 937 yılında ise bu köylere radyolar konacaktır.

Eskişehirde bir cinayet

Bir köfteciye öldürdüler, karısını da yaraladılar

Eskişehir (Hususi) — Işıklar mahallesinde bir cinayet olmuş, Samit isminde bir köfteci öldürülmüş, karısı Hanife de dayaktan yara bere içinde bırakılmıştır. Hanifenin anlattığına göre Samidin dışından tırnağundan arttırarak biriktirdiği on bir beşbirliği varmış ve Samit bu para ile bir iş tutmak niyetinde bulunuyormuş. Hâdise akşamı karı koca uyurlarken odalarının penceresi açılmış, ikisi de korku ile uyanmışlar ve pencereden iki adamın girmekte olduğunu görüp bağırışmaya başlamışlardır.

Pencereden giren adamlardan biri derhal köfteci Samidin üzerine hücum ederek göğsüne bir bıçak saplamış, diğeri de kadını dövmeğe başlamıştır. Kadın bir aralık mütecavizlerin elinden kurtulup kaçmış, komşularından istidmat etmiştir. Komşular yetişinceye kadar mütecavizler kaçmışlardır. Köfteci Samit nakledildiği hastanede ölmüştür, katiller aranmakta ve tahkikat yapılmaktadır.

Tütün piyasası

Bu yıl tütünler çok nefistir, piyasa eylülün ikinci haftasında açılacak

İzmir, 26 (Hususi) — Yeni tütün mahsulünü hazırlamak üzere tütün istihsal muntakalarında büyük bir faaliyet vardır. Şehrimizdeki Amerikan kum pan yaları eksperlerle İnhisar İdaresinin mübayaaya me -

İnhisarlar teknik şefi murları Akhisar Yusuf Ziya

ve Ödemiş muntakalarında tütün hazırlıklarını tetkike çıkmışlardır.

Tütün ekimcileri tütünlerini, 2506 numaralı kanunun şartlarına uygun olarak hazırlamaktadırlar. Milâs muntakasında tütünler denk haline gelmiştir. Seferihisar ve Manisada da hazırlıklar son hızını almıştır.

Bu yıllık tütün rekoltesi hakkında kat'i bir rakam verilememektedir. Ancak rekoltenin 14 milyon kilodan fazla olmadığı temin ediliyor. İnhisar İdaresinin Ege muntakasının teknik şefi Yusuf Ziya bugün tütün muntakalarında tetkiklerini tamamlayarak İzmir'e dönmüştür. İnhisar eksperlerinin raporlarını İzmirde bekliyecektir. Yusuf Ziya demiştir ki:

«Mahsul yüzde yetmiş nisbetinde tarladan alındı. İlk yağmurların fazlalığı yüzünden ası tütünler bidayette külleme alâimi göstermeğe başladı. Lâkin bilâhara bu tahakkuk etmedi. Son zamanlarda havalar iyi şartlar içinde geçmişlerdir. Sergilerde gördüğüm tütünler cidden nefis, parlak ve tatlı bir renktedir. Bu seneki rekolden alınacak yekûn gerek randıman ve gerek rakam bakımından memnuniyet vericidir».

Tütün piyasası pek yakında, eylül ayının ikinci haftası içinde açılacaktır. Fiatler için müsaid konuşmalar yapılmaktadır. Açılış piyasasının yüz kuruştan yukarı müdeleneceği umulmaktadır.

Umum jandarma kumandanı general Naci Kızılcahamamda

Kızılcahamam (Hususi) — Umum jandarma kumandanı General Naci bir kaç gün istirahat etmek üzere maâile buraya gelmişlerdir.

Urfada buğday vaziyeti

Urfa (Hususi) — Ziraat Bankası geçen yıllardan elinde bulundurduğu stok buğdayın hemen kâffesini piyasaya arz etmiştir. Eylül iptidasında yeni yıl mahsulünü mübayaaya başlayacaktır.

Söz ve folklör derlemesi

Antep (Hususi) — Son gönderilenlerle beraber elenen öztürkçe söz fişi sayısı iki bini bulmuştur. Geçen ay dokuz halk türküsüne 29 enam fişi de gönderilmiştir. Saylav Asım Aksuyun kitabından alınan 131 sentaksi derlemesi de kültür direktörlüğüne yollanmıştır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Yaşadıkça daha neler göreceğiz Hasan Bey.

... Bak gazete yazıyor: Âlimler insanların ne düşündüklerini...

... Kolayca anlayabilmek için âletler icadına çalışıyorlar...

Hasan Bey — Eyvah, o zaman, borç para isteyen dost, verisiye verecek bakkal nasıl bulacağız?

Zonguldakta işçi buhranı

İkide birde tekerrür eden buhranın önüne geçmek için alınan tedbirler pek faydalı olacağına benzemiyor

Zonguldak (Hususi) — Zonguldak madenlerinde amelesizlik yüzünden bir ay içinde normal randıman çok düşkün kömür istihsalatı yapılmıştır.

Hasad mevsimi olduğundan köylü amele tarlasında çalışmaya başlamıştır.

Hasad mevsiminde ancak ayda on beş gün madende çalıştığı bir iş ananesi haline getiren köylü amele bittabi köye bağlanmış bu suretle de Zonguldak madenlerinde en geniş manasile bir amele buhranı başgöstermiştir.

Büyük maden müesseseleri, bağlandıkları muhtelif konturatlar icabı limanda bekleyen gemileri vakit ve zamanında dolduramamak endişesile hemen harekete geçmişler ve geri ve iptidai bir amele celbi usulü olduğu için son zamanlarda terkedilen çarelere başvurmak mecburiyetinde kalmışlardır. Köylerde nüfuzu geçen maden çavuşları, eski sevk memurları köylere dağıtılmış ve tellâlar bağırtılarak bedel ve yevmiye vaadi ile ocakların noksan kadroları kısmen ikmal edilmiştir. Bunun neticesi küçük maden ocaklarını müteessir etmiştir. Denilebilir ki, küçük maden müesseseleri üç aya yakın bir zamandanberi mütad kadrolarının yarıdan bile eksikçe çalışmaktadırlar.

Muvakkat ameleyi hasad zamanı köye dağıtmamak için müracaat edilen diğer bir usul de ay sonunda biriken yevmiyelerini vermemektir. Fakat bu defa tatbik edilen bu hal çaresinin de büyük bir tesiri olmadığı görülmüştür.

Büyük şirketler ve diğer küçük ocaklar, her yıl hasad zamanlarında, ramazan ve kurban bayramlarında, tekerrür eden bu vaziyetin önüne geçmek için tedbirler düşünmektedirler.

Büyük şirketlerin satış beraberliği ve müşterek satış büroları olduğu gibi yine aralarında bir iş bürosu kurmak tasavvurunda olduğu söylenmektedir. Bu iş bürosunun mesaisine düzgün ve esaslı bir cephe verebilmek için şimdiden istatistikler ve ihşaf ma-

lûmat hazırlanmaktadır. Bu istatistiklerin vereceği netice; hangi muntaka köylüsünün hangi müessesede daha çok ve devamlı çalıştığını tesbit etmek olacaktır. Bu netice alındıktan sonra büyük maden müesseseleri, Zonguldak madenlerine çalışan kol veren muntakaları aralarında bölüşecekler, dâima o muntakalardan gelen köylü ameleyi istihdam edeceklerdir. Bu düşüncenin tatbikindeki kuvvei müeyyede, hiç şüphesizdir ki bir şirkete ait bir muntakadan gelen ameleye, ait olduğu müesseseden başka yerde iş verilmemesi olacaktır.

Bu, aşağı yukarı, bundan yetmiş sene evvel, bazı Zonguldak madenlerinin ilk istihsal devrelerinde tatbik edilen mecburi amelelik ve mürettep amelelik usullerinin başka bir tarzda tekrarı demektir ki, bu haberin doğru olabileceğine insanî haklı bir şüphe ve tereddüde düşürmektedir.

Zonguldak maden kuyularında çalışan köylü ameleyi stable amele yapmak, maden ameleliğini onlarda bir meslek haline getirmek üzerinde çok uzun boylu düşünülecek bir meseledir. (*)

Hâdiseler Karşısında

Karikatür sergisi

Kadının yüzü boyalı, saçı boyalı, gözü boyalı. Fakat bir eksiği var; göğsüne de bir:

«Boyalıdır yaklaşımayınız»

Levhası asmalı

★

Erkek elinde bir çok paket yürüyor. Kadın yanında, elleri bomboş. Kadın bir aralık duruyor:

Erkek soruyor:

— Niye durdun?

— Baksana iskarpininin bağı çözüldü. Kadına hürmet etmesini bilir bir erkek olsaydın, niye durdun, diye sormadan eğilir; bağlarını!

★

Çocuk babasına soruyor:

— Vapurun yanına niye bu kadar çok can kurtaran simidi asmışlar?

— Vapurun yaşını gösteriyor da onun için!

★

Bir kişi oturmuş gazetesini okuyor. Arka sıralardakilerin gözleri gazete de.

Dakikalar geçiyor, biri, gazeteli kişiyi dürtüyor:

— Bu sayfayı okuduk, çevirseniz de öbür sayfayı da okusak!

★

Büyük anne yanında oturan toruna pijamalı genç kıyı gösteriyor:

— Bak yavrum rahmetli büyük baban da böyle şalvar giyerdi.

★

Genç kadınlar konuşuyorlar:

— İfo, Neci hep birlikte bir Piknik yaptık.

Dillerini anlayan tercüme ediyor.

— İffet, Neclâ hep birlikte bir gezinti yaptık!

★

Adam, ayağından ayakkabını çıkarıp bağdaş kurmuş... Kitap satan çocuk bağırıyor:

— 175 kuruşluk kitap yirmi beş kuruş..

Bağdaş kuranın yanına geldiği zaman kitapların adlarını sayıyor:

— Şu var, bu var, adabı muâşeret kitabı da var!

★

Bir adam barbar bağırıyor:

— Memlekte gürlütlü ile mücadelede azami ehemmiyet vermemelidir.

On altı sıra öteden söze karışıyorlar:

— Haklısınız bay, ben de sizinle hemfikirim!

★

Karikatür sergisinde gördüğüm karikatürlerin mevzularını tekrarıyorum. Dün akşam vapurla Kadıköye giderken neler gördüm, neler işittimse onları tekrarlıyorum!

İMSET

Fazla sporun kadınları erkekleştirdiği sözü hakikat mı oluyor?

Londrada bir genç kızın bıyık ve sakalları çıkmaya başladı, kızcağız bir ameliyatla erkek oluverdi. Doktorlar bu tahavvüle sporu sebep gösteriyorlar

Londradan yazıyor:

Plimut da tuhaf bir evlenme merasimi yapılmıştır.

Plimutta dünya yüzme şampiyonluğunu kazanmış Pamel Uesten adlı bir genç kadın vardır. Bu kadın son zamanlarda kendisinde bir cinsiyet tahavvülü hissetmiş, hayret ve korku içinde ana-sına ve babasına koşarak meseleyi alattır.

Genç kadının anası ve babası derhal doktora koşmuşlar, kızlarını muayene ettirmişler, doktorlar da:

— Şimdiye kadar bir kızınız vardı, bundan sonra da bir oğlunuz olacak cevabını verince biraz hayret, biraz da hiddet etmişlerdir.

Fakat ana ve baba kasabadaki doktorların bilgi ve teşhislerini kâfi görmemişler, kızlarını erkek olmak felâketinden (1) kurtarabilmek için daha yüksek şöhretli doktorlara ve âlimlere müracaat etmeği muvafık bularak kızları ile beraber Londraya gitmişlerdir. Londra doktorları da bunlara:

— Merak etmeyiniz, demişlerdir. Bu ilk defa görülen bir şey değil, tabiat garabetini gösteriyor. Sizce artık yapılacak şey nüfus dairesine müracaatla kızının kaydını erkek olarak değiştirmek, bir de terzi çağırıp matmazeli erkek kıyafetine sokmaktan ibarettir. Üst tarafını da doktorlar hallederler, demişlerdir.

Doktorlar bu ana ve babaya kızlarındaki cinsiyet tahavvülünün sporla fazla meşguliyetten ileri geldiğini de ilâve etmişlerdir.

Artık bu kat'i teşhis üzerine Mis Pamel Uesten hastaneye yatırılmış, küçük bir ameliyat geçirmiş ve bir hafta sonra terzisinin hediye ettiği şık ve zarif bir kostümle bir erkek olarak hastaneden çıkmış, iki üç gün sonra da sakal ve bıyıkları çıkmaya başlamıştır.

Mis Pamel Uesten'in bu cinsiyet tahavvülü kendi muhitinde olduğu kadar spor âleminde de merak ve hayret-

Dün

Bugün

le karşılaşmış, bundan bir müddet evvel de Çekoslovakya'da gene bir sporcu kadında böyle bir cinsiyet tebeddül ve tahavvülü husule gelmiş olması sporun kadınlar için tehlikeli bir meşgale olduğu kanaatini tevlit etmeğe başlamıştır.

Mis Pamel Uesten erkek olduktan sonra bir ay kadar Londrada kalmış, büyük şehirde erkekliğin bazı icaplarını öğrenmiş, bilâhare Plimut kasabasına dönmüş, orada tekrar vafit edilmiş, bu sefer Mister jakop ismini almıştır.

Mister jakop artık kasabada tabii görülmeğe başlamış, cinsiyet tahavvülü ortadan kalkmış, artık kimse bu hâdiseden bahsetmez olmuştur. Fakat geçenlerde Mister jakop evlenmeğe teşebbüs etmiştir. Bunun üzerine bu cinsiyet tahavvülü yeniden mevzu bahsolmaya başlamış, fakat eski Mis, yeni Misterin evlenmesine hiç kimse itiraz etmemiştir.

Mister jakobun evlenmeğe ve kendisine hayat arkadaşı yapmaya karar verdiği kız erkek oluncaya kadar kardeşçe seviştiği Alberten Moryadır.

Alberten Moray teklif karşısında kalır kalmaz, hiç düşünmeden bu izdivivaca razı olmuş ve hemen evlenmişlerdir.

Şimdi yeni evliler balayı seyahatine çıkmış bulunmaktadırlar. Bütün Plimut kasabası da kendilerine saadet temenni etmektedir.

MİZAH

Müzik salonu

— Yeni apartmanımı nasıl buluyorsun?
— Mükemmel..
— Seni gezdireyim... Burası yemek odası, burası banyo, burası müzik salonu.
— Bu nasıl müzik salonu, hiç bir musiki âleti yok.
— Musiki âletine lüzum var mı? pencereyi açınca komşunun radyosunu dinliyoruz.

Hay hay

Genç bayan bir tarlanın kenarında durdu. Tarlanın sahibi otları ayıkliyordu. Seslendi:
— Tarlanızdan geçersen istasyona daha çabuk gidebilirim değil mi?
Tarla sahibi genç bayana baktı:
— Hay, hay, dedi, hele biraz ileride otlıyan boğam sizi elinizdeki kırmızı şemsiye ile görecektir olursa...

— Neclâ nihayet yirmi beşine girdi..
— Girdi amma, beş seneden evvel çıkmaya hiç niyeti yok.

Hangisine olursa

Bayan, yeni hizmetçisine bir paket verdi:
— Bu paket baya gidecek, tramvaya götürüver.
Hizmetçi şaşırıldı:
— Hangi tramvaya bayan?
— Hangisine olursa.. Bay tramvay şirketinin bulunmuş eşya bürosunda çalışır da..

Maksat

— Bir saat bir senede kaç defa tik taker bilir misin?
— Bilmem..
— Öyleyse ben biliyorum söyleyeyim! Tam 116,140,000 defa..
— Bunu bana söylemende ne maksat var..
— Boşuna zahmet edip saymıyasın diye.

Baytar — Me, me.. de bakaym!

Hangisi faydalı?

Muallim sordu:

— Güneş mi faydalıdır, ay mı?

Talebe cevap verdi:

— Ay!

— Niye?

— Ay bize gece karanlıkta aydınlık verir. Halbuki güneş, her taraf aydınlık iken lüzumsuz yere ortaya çıkar.

PEŞİNİZDE

Bazı bazı gizlice,
Ben sizin peşinizde..
Dolaştım gündüz gece;
Ben sizin peşinizde..

Kalbim buruk gibi,
Her emre buyruk gibi;
Kopmıyan kuyruk gibi,
Ben sizin peşinizde..

Bilmem niye ararım,
Acep neni ararım..
Fakat ne olsa varım,
Ben sizin peşinizde..

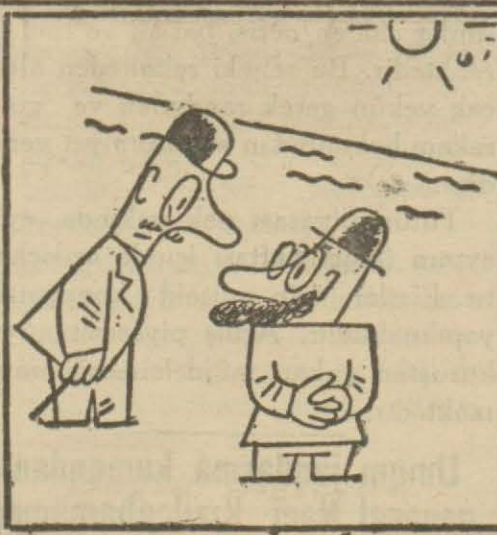
— Eski otomobiller alıyorum!..

Düşündüm

Balayı seyahatinden dönüyorlardı. Vapur rıhtıma yanaşmak üzere idi. Kadın kocasına söyledi:

— Bak kocacığım artık balayı seyahat bitti. Bundan sonra hayat mücadelesine başlayacağız..

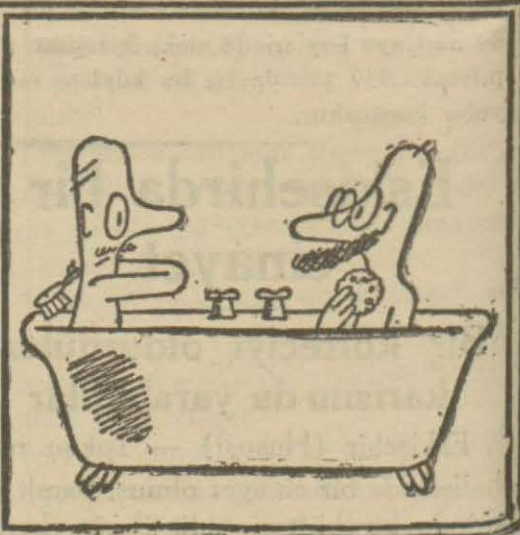
— Evet, kaynanamı rıhtımda görüşürüz, ben de bunu düşündüm.

— Tam banyo havası..

— Biz de bir banyo yapsak!

— Ooooh!

Hasılslık

Karı koca konuşuyorlardı:

Erkek — Sen tasarrufla, hasılslığı nasıl ayırırsın?

Kadın — Kendin için yapacağın masraflardan bir parça kısarsan tasarruf olur.

Erkek — Ya hasılslık?

Kadın — Benim için yapacağın masrafları kıstığın zaman da hasılslık olur.

Tecrübe

Âmir bir tamim yazmıştı. Memura verdi:

— Şunu bir kere oku, dedi, bakalım anlaşılması kolay mı, o tarzda yazdım ki, en budala adam bile eline aldığı zaman okuyup anlayabilsin!

— Affedersiniz bu sahibeyi çaldım. Lütfen çeverseniz de öteki sahibeyi de çalsam!

Hoş Sözler

İşin kolayı

Bayan filâncanın saçları dökülmüştü. Usta bir berber ona takma bir saç yaptı. Bayan filânce takma saçını taktı, fakat berberin parasını vermedi. Berber bir mektup yazdı:

— Bayan,

Size yaptığım takma saçın parasını iki gün içinde ödemediğiniz takdirde, gazetelere şöyle bir ilân vereceğim.

«Bir takma saç satılıktır. Filân yerde bayan filâncaya müracaat.»

Bayan filânce mektubu alır almaz, berbere gitti ve takma saçının parasını verdi.

Sakın

— Bu adam benden beş lira ödünç istedi, kendisini tanıır mısın?

— Seni ne kadar iyi tanırsam, onu da o kadar iyi tanıırım.. Sakın parayı verme, bir daha geri alamazsın!

Hissettirmek

Alacaklı, borçluya bir adam göndermişti. Adam eli boş döndü; alacaklı sordu:

— Vermiyeceğim mi, dedi?

— Onu demedi amma hissettirdi.

— Nasıl hissettirdi?

— Bir tekme vurup beni kapı dışarı etti.

Tuhaf

İki genç arasında:

— Hâlâ nişanlı mısın?

— Hayır, bir haftadanberi değilim..

— İyi etmişsin, nişanlım diye bana tattığın genç kıızı ben de bilirim. Miskiye pasaklı, budalanın biridir. Ayrıldığına memnun oldum.

— Ayrılmadım, kendisiyle evlendim.

Uşak

Evlerin bir uşak almışlardı. Uşak isten el çekmiş bir hırsızdı.

— Niye böyle bir uşak intihap ettiniz? diye sorduk, cevap verdiler:

— İki defa dolapların, kapıların anahtarlarını kaybederiz de..

— Hani sabahtan akşama kadar boş durmazdın..
— Boş duruyordum ki uyuyordum.

GÖNÜL İŞLERİ

Eski bir maceranın Son ve müşkül Safhası..

Bazı insanlar vardır ki, hayatları camh bir köşk içinde gibi herkesin gözü önünde apaçık ve sakin geçer, buna mukabil bazıları da vardır ki hayatları ikiye ayrılmıştır, birinci kısmı meydan da, zahiren basittir, ikinci kısmı ise perde arkasında geçer, gizlidir. Ben bu ikinci sınıf adamların bazan ne gibi acılarıyla karşılaşabileceklerini bu sabah bir defa daha gördüm. Bu macerayı yaşayan kendi dili ile hikâyesini şöyle anlattı:

— «O zaman henüz otuz yaşındaydım. Epeyce de para kazanıyordum. Evlendim, iki çocuğum oldu, rahat bir hayat geçiriyordum. Bir aralık kazancım da ümit edemeyeceğim bir raddeye vardı. Rahattım. Fakat maalesef günün birinde bir genç kızla tanıştım. Aramızda bir gönül macerası başladı. O zaman medeni kanun yoktu, ve bu gönül macerası beni öyle bir uçurumun kenarına kadar sürükledi ki genç kız -

la da evlendim, ondan da iki çocuğum oldu. Hayatımı iki kadına da anlatmıyorum, ikisinden de saklıyordum. Kafam daima düşünceli, buna rağmen gene az çok mes'uttum. Fakat yavaş yavaş içime bir endişe çökmeye başladı. Çocuklar söz anlıyacak çağa geldiler, yarın öbür gün yekdiğerini takiben mektebe girecekler, bu arada aile ismi de kabul edildiği için, aynı ad altında birbirleri ile karşılaşabilirler. O zaman bir rezâletin çıkacağı muhakkak. Bunun önünü nasıl alayım? Çocukları ve kadınları yekdiğerine takdim et, diyebilirsiniz. Söylemesi kolay, yapması zor!»

Bu okuyucuma biraz nasihat, bir hayli de cesaret verdim. Bana macerasının sonunu anlatmayı vaadetti. Sözünü tutarsa size bu sütunlarda tekrar hakiki hayattan bir sahne daha takdim edeceğim.

İzmitte Bayan Pakizeye:

Bana telefonla sorunuz, size bir kaç doktor ismi vereyim. Gazetede yazmak doğru değil.

SİNEMA

Holivudun garip hareket ve sözlerle maruf yıldızı Dolores Del Rio

Cenubî Amerikalı san'atkâr, sinemada ve hayatta muvaffak olmak için dört şey tavsiye ediyor: 1 — Fena huylu olmak, 2 — Mağrur olmak, 3 — İnatçı olmak, 4 — Hodbin olmak!

Dolores Del Rio

İsminden de anlaşıldığı üzere, aslen cenubî Amerikalı olan Dolores Del Rio, Holivudun en meşhur fakat aynı zamanda en eksantrik yıldızlarından biridir.

Kocası, Holivudun en tanınmış sinema dekoratörü Cedric Gibbonstur. Evinin duvarlarını tamamen camla kaplatmış; kapıları ince kromlu maddeden yaptırmış; yerleri hep siyah renk parkelerle döşetmiş; odalardaki şömineleri kırmızı taşlardan yaptırmıştır.

Evinin her tarafı en nadide çiçekler; halılar; biblolarla süslenmiştir.

En büyük zevki gayet uzun etekli krepsatenden robla evinin içinde dolaşmak; misafirlerini yarattığı bu eksotik muhit içinde ağırlamaktır.

Binbir kılığa giren, bu kılıkarda binbir türlü fotoğraf çektiren arkadaşları sinema yıldızlarını hiç çekemez...

Daimai şık gezer... Saçları daima büyük bir itina ile taranmıştır.

Hergün mutlaka makyaj ve ellerine manikür yapar... Tuvaletinin en ince teferruatını bile ihmal etmez...

En samimî dostu, hattâ kocası bile onun tuvaletsiz, makyajsız zamanlarını görmemişlerdir denilebilir...

Diğer yıldızlar, deniz kenarlarına; plajlara gittiklerinde kumların içine dalarlar; denizde gösterişler yaparlar...

Dolores del Rio ise şahane bir eda ile hafifçe uzanır... Tıpkı bir eski zaman kraliçesi gibi...

Denize girmek arzusunu hisseylediği vakit öyle yapmacıklar yapar ki herkes onu dikkatle seyrederek... Tuhaftır ki onun bu tavırları bu yapmacıkları kendisine karşı etrafında bir hürmet hissi uyandırır...

Dolores geliyor diye herkes yol verir... Bir kenara çekilir ve... Büyük bir hürmetle selâmlar verirler...

Kendisi bu hale çok memnundur ve verilen selâmlara kibarca cevap verir...

Dolores gayet parlak esmer renktedir. Çok mevzun bir vücuda maliktir. Denilebilir ki ellerinin ve ayaklarının bilekleri ile parmakları dünyanın en ince bilekleri ve parmaklarıdır. Tam manâsile bir cenubî Amerikan tipi...

Güzelliğini ve fevkalâde kıvraklığını bihakkın bilen Dolores bunları istismar etmek için hiç bir fırsat kaçırmamaktadır.

Daima beyaz renk kumaşları tercih eder... Gardrobu Holivudun en zenginidir.

Şimdi «Son Posta» okuyucularına Doloresin fevkalâde garip bir hareket tarzını ifşa edeceğiz:

Şahane ve esmer güzelliğini lâyıkı vechile idrâk eden Dolores bu güzelliğini bir kat daha tebarüz ettirmek için samimî arkadaşlarını esmerler arasından seçmez fakat sarışınlar arasından seçer...

Çok zeki, çok çabuk olan Dolores sinemada muvaffak olmak için ne gibi meziyetlere sahip bulunmanın lâzım geleceği sorulmuştur. Verdiği cevap şudur:

— Sinemada muvaffak olmak için başlıca dört vasfa malik olmak icap eder.

Bu vasıflar yalnız sinema için değil aynı zamanda hayatta da muvaffak olmak için en mühim âmillerdir.

1 — Fena huylu olmak!
2 — Mağrur olmak!
3 — İnatçı olmak!
4 — Hodbin olmak!

Hiç şaşmayınız... Takbih edilen bu «vasıflar» hayatta muvaffak olmanın sırlarını ihtiva eder...

Emin olunuz ki şayet çocuklarım olsaydı onlara bu «vasıfları» aşılamak için uğraşardım... Bu «vasıflar» ı size izah edeyim:

1 — Fena huylu olunuz!.. demem tam manâsile bir karakter sahibi olunuz demektir!..

Mutlaka kendinize mahsus bir karakteriniz olmalıdır. Bir «şahsiyet» olmağa bakınız... Cesur fikirlere malik olunuz ve bunları müdafaa etmek cesaretinde bulununuz...

Kadınlar ya çok sıklılgan, ya iki yüzlülüdürler... Çok zaman hareketlerini çizmeğe uğraşırılar...

Sevdiklerini, seviştiklerini gizlerler; yorgunluklarını gizlerler; öfkelerlendiklerini gizlerler; çok mes'ut olduklarını gizlerler...

Hep gizlerler...

Bu «gizlemeleri» de hüsnü ah-lâk namına yaptıklarını sanırlar...

Halbuki bence bunlar hep «düzme şeylerdir»... Hep cilâdan ibaretir... Bu düzme şeyleri atmak, bu cilâları kazımak cesaretini göstermeli...

Bunlar tatbik edildikte bir çok kişileri rahatsız etmiş olursunuz... Bunlar size düşman kesilirler... Her hal ve hareketinizi tenkit ederler...

Bunlara aldırılmamalı. Bu suretle kuvvetli bir karakter edinmiş olursunuz.

2 — Mağrur olunuz... Her şey gurura istinat etmektedir. Şunu nazarı dikkate alınız ki dakikalar, saatler, günler çabuk geçmektedir. Bunlar gibi güzellik, gençlik dahi çabuk geçmektedir.

Bir kadın, hususile genç olursa vücuduna ne kadar itina etse azdır.

Bir kadın fena taranmamalı, fena giyinmemeli, silüetinin kıvraklığına dikkat etmelidir.

Bir çok kadınlar baştan savma giyinimleri, tarz ve hareketlerini mağzur göstermek için bin bir sebep bulurlar...

Küçükken ebeveynim beni sörlükte vermışlerdi... Sörlük daima vücuda bakmamak lâzımgeldiğini; vücut ile ruhun ayrı ayrı şeyler olduğunu telkin edip dururlardı... Ben ise o vakit eteğimin içine küçük bir ayna saklar; gizli gizli saçlarımı kıvrırdım...

Çok defa sörlük beni cürmü meşhûr halinde yakalardı... Hapsederlerdi... Beni diğer çocuklara fenalık, jüppelik timsali diye teşhir ederlerdi...

Halbuki bu cezalar, bu teşhirler benim güzelliğime karşı olan kanaatimi kuvvetlendirir beni âdeta mağrur yapardı...

Binaenaleyh güzelliğinizi her an takdir ediniz; güzelliğinizi koruyunuz; muhafaza ediniz; onu çoğaltmağa bakınız...

3 — İnatçı olunuz: Evet inatçı olunuz... Kararlarınız kat'i olsun...

Herkesin mukadderatı kendi elindedir. Başkaları belki tutulan yolu doğru bulmazlar... Sarfınazar ettirmeye uğraşırılar... Bunların sözlerini nazarı dikkate olmamalıdır... İnsan isteğini bilmelidir ve tesbit eylediği gayeye, mânialara rağmen varmağa azmeylemelidir. Ekzotik roller yaptığım vakit dostlarımın vermekte oldukları nasihatlerin hiç birini tutmam.

Günün birinde bana fevkalâde bir rol verildi. Fakat bu rol bir habesi kadın rolü idi. Bu rolü kabul etmedim, İnat ettim... Bir sene film çevirmedi

BEN BÖYLE DÜŞÜNÜYORUM:

Profesyonel sporcu demek mücrim demek değildir!

Köy düğünlerinde zurna ile güreşerek ancak geçinebilen pehlivanlarımız arasında nice «Yaşar», lar var ki bizden yardım yerine hakaret görüyorlar, ayıptır!

Yazan: Naci Sadullah

Sporda profesyonellik, dünyanın bir çok yerlerinde, en meşru, en tabii bir hak şeklinde kabul edilmiştir.

Profesyonelliğin aleyhtarları da vardır, lehtarları da.

Fakat dünyanın hiç bir yerinde, profesyonellik, bir suç sayılmaz.

Halbuki son günlerde bizde, profesyonel sporcu, mücrimden de aşağı bir mahlûk muamelesi görmektedir.

Profesyonel sıfatı makamı hakarete kullanılmaktadır. Profesyonel sporcu, para mukabilinde satılmıyacak hiç bir gayesi, hiç bir rabıtası olmayan aşağılık bir bezirgân sayılmaktadır. Ve bu telekinin kök leştirilmesine o kadar çalışılmaktadır ki, günün birinde, kendisine: «Profesyonel» diye hitap edeceğimiz bir adam, nefsinde sizi zabitaya vermek hakkını bulacaktır.

İnsan, kökünü mantığa değdiremeyen bu acayip zihniyet karşısında teessür verici bir hayret duyuyor.

Bütün dünya yüzünde his, fikir, nükte gibi elle tutulamayan manevî mahsullerin bile, et gibi, sebze gibi, meyva gibi pazarlara çıkarıldığı bu zamanda, çaresiz kalmış bir sporcunun, pazusunun emeğini satarak geçmesini ne hakla bir ayıp sayıyoruz?

*Kaldı ki amatör geçinen bir çok sporcularımız, gayretlerinin maddî mahsulünü, profesyonel tanınan üç beş sporcudan çok daha fazla temin etmektedirler.

Ben, bu satırlarla, ihtiyaç içinde kalmış amatör sporculara iş, para verilmesini tenkit etmek istemiyorum.

Bilâkis, bando muzikayla karşılanan koca şampiyon Yaşarın, ev şeklinde bir mezarda oturmaktan kurtarılması için ilk evvel, ve en fazla bağışlar arasındayım.

Fakat bugün, köy düğünlerinde zurna ile güreşerek ancak geçinebilen pehlivanlarımız arasında nice «Yaşar» larımız var ki, bizden yardım yerine hakaret görüyorlar.

Onları bir yumrukta dört milyon kazanan birer Dempsey sananlar bilmelidirler ki, bizim peynir ekmeği güç bulan biçare pehlivanlarımıza takılan «profesyonel» sıfatı, aç dilenciye giydirilen İngiliz kumaşından bir frak kadar aykırı durmaktadır.

Bu itibarla, «sırf «İhsan» istemek için çalışan, ve bazı gözde amatörlerimizin

mütevazı refahına bile hasret çeken fakir profesyonellerimize hiç değilse gölge etmiyelim!

Kadın Kösesi

Mevsimlik pardesü

Sonbahar nerede ise gelecek. Eğer bu bazan yağmurlu, bazan soğuk, bazan da bir yaz günü kadar sıcak mevsimi karşılamağa hazır değilseniz, pek çok şeylerden mahrum olabilirsiniz. Serince bir pazar günü belki de çok mühim bir gezintiden sırf pardesünüz olmadığı için geri kalabilirsiniz. Onun için şimdiden hazırlanmağa başlarsanız, fena etmezsiniz. Bir çok ihtimallerinde ö-nünee geçmeşi olabilirsiniz.

Resimde gördüğünüz model ince, yünlü bir kumaştan yapılırsa pardesü, kalın yünlü bir kumaştan yapılırsa kışlık manto olabilir. Yüz kırk santim enindeki kumaştan iki metre yetmiş beş santim lâzımdır. Gayet zarf ve sade bir modeldir. Yalnız yakası bir düğme ile tutturulmuştur. Aşağıları fazla birbiri üzerine bindiği için düğmeye filân lüzum kalmamıştır. Düğmenin işi ni geşik derisinden yapılmış aynı renkte bir kemer görmektedir.

Bu model omuzları geniş fakat vücudu ince göstermesi itibarile çok şayanı tavsiyedir.

fakat inadımdan da vazgeçmedim...

Evvelden uzun boylu düşünüp taşındıktan sonra tesbit edilen karardan vazgeçmemek icap eder...

4 — Hodbin olunuz!.. Bunu bilerek söylüyorum... Size yabancı olanlarla alâkadar olmayınız.

Bir kadın; kendine; kendisini seven erkeğe; seçtiği dostlarına aittir. Herkesle samimî olunamaz; herkese karşı cömert davranılamaz...

Binaenaleyh «seçmek» gayet mühim meseledir.

Alâkadar olmıyanlara karşı çok te-bessüm etmeyiniz... Çünkü te-bessüm çok kıymetli bir nesnedir... Te-bessü-

mü sırf sevdiklerinize bezlediniz...

Evinizdeki, odanızdaki, mutfağınızdaki işleri iyi görmemesi için hizmetçilerinize karşı müşkülpeşent olunuz ki işleriniz daima iyi görülsün...

Her evinize gelene şeker, hediye, şu veya bunu ikram etmeyiniz... İkramda hodbin olunuz... Bu suretle ikramlarınız daha fazla kıymet peyda eder, daha makbul olur...

Sözümü bitirirken şunu ilâve edeyim: Hayat denilen şey çok kıسادır. Hayatta «vesaitimiz» çok mahduttur. Binaenaleyh bu kısa devrede noksan vasıtalarımızı büyük bir bilgi ile kullanmalıyız... — O.T.

Hayatta Gördüklerimiz

Kurşun hırsızları

Üç küçük oğlan çocuğu. Üçü de bahçelerde yemiş ağaçlarına tırmanan başarı mektep kaçaklarına benziyorlar. Kendilerini adliye koridorlarında jandarmaların ortasında görünce şaşır-dım.

Küçüklerden birinin kolundan tut-tum:

— Neye geldiniz buraya?

O, pervasız:

— Ne bileyim ben, yakalayıp getir-diler, dedi.

— Ne yaptınız da getirdiler?

— Hiç, ehemmiyetsiz bir şey.

— İyi ya, söyle.

Bu mükâlemeyi dinleyen arkadaşı:

— Sus ulan dedi. Neye söyleyecek-mişsin?

Öteki aldırmadı

— Ne olsa içeride duyacak ya.

Bu defa üçüncüsü itti:

— Yok, yok, çocukların muhakemesi gizli oluyormuş. Duyamaz, söyleme-yin.

Benim konuştüğüm:

— Gel danılma. Söyliyeyim dedi.

Bir camiiin parmaklıklarına tırandık.

Saçaklardan kurşun aşırıydık.

Ben, yalnız:

— Siz mi?.. diyebilmişim.

Küçük mütehakkim, cevap verdi:

— Evet biz. Beğenemedim mi?

— Fakat çocuğum üçünüz de

onar yaşından fazla yoksunuz!

Küçükük omuzlarını silkti:

— Sen yaşa ne bakarsın? dedi. Biz

böyle şeylerde babadan ustayız.

Güneş - Dil Teorisi

Üçüncü Dil Kurultayında dün iki mühim tez daha okundu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Atatürk'e Başvekil İsmet İnönü, Londra sefirimiz, Fethi ve şehrimize dün gelen İktisad Vekili Celâl Bayar refakat ediyorlardı.

General Fahreddin, Şükrü Naili ve sayımlar, askerî ümera, Kurultaya iştirak edenler meydanında idiler.

Dünkü toplantıda Hasan Reşid Tankut ile Ankara tarih, dil, coğrafya fakültesi talebelerinden Sabahat Türkay'ın tezleri dinlenmiştir.

Saat tam 14 de Başkan celsenin açılışını haber verdi.

Sekreter Esmâ Nayman bir gün evvelki müzakere zabıtnamesini okudu ve kabul edildi. Başkan:

—Bugün de tezlerin burada izahına devam olunacaktır. dedi.

Hasan Reşid Tezi

Ve sözü Meraş sayımları Ankara dil, tarih, coğrafya, profesörlerinden Hasan Reşid Tankuta verdi.

Tez Güneş - Dil teorisine göre Pankronik usulle Paleo - Sociologie dil tetkikleri yani 'Paleo - Sogiojik devirde aynı zamana isabet eden diller üzerindeki tetkiki.

Atatürk, kıymetli dinleyicilerim bayanlar, baylar:

Beşer medeniyetini kuran biricik âmil, fikir mübadelesinin doğurduğu âmil, yani lisandır, kafalar işlemeğe başladığı zaman, bir manâlı söz parçaları fırlar. Bu ses parçaları insan gibi gören, anlayan, yaşayan ve çoğalan varlıklar idi.

Duyduğunu başkasına duyurmak hırsı, her ihtiyacın üstünde idi. Bunun için fikir alış verişine başladığı gün lisana Allahlık pâyesi verildi. Ve kelâm her devirde kutlu bir hümete erdi, insanı insanlığa kavuşturan ilk manâlı sözün ne olduğunu araştıran eski ve yeni zaman görüşlerinden bir kaç kısaca kaydedilmiştir:

Turan'ın Babil efsanesi, eski Mısır, dil menşei ile uğraşmıştır.

Yunanlılar, bu meseleye daha büyük bir ehemmiyet vererek eski devrin filozofik metafizik ekolları da dil meselesine de uğraşmışlardır.

On dokuzuncu asrın ikinci yarısında dilin menşei meselesi bütün garpta büyük bir münakaşa mevzuu oldu, nihayet Vans de ilk dil menşei hakkında fikir yürütmeğe, çekindi ve sonraları tetkik mevzuu ikiye bölündü.

1 — Harf Lenguistik ve yaşayan dil psikolojisi.

2 — Prehistriye ve Antropopojique, Lenguistique,

Güneş - Dil Teorisinin Karakteristik Tarafları

Fakat bütün bu tetkiklerin ve onların doğurduğu neticelerin sonunda ve bizim inancımıza göre hepsinin önünde ve üstünde yeni bir teori daha teessüs etmiştir ki, buna (Güneş - Dil) teorisi adını vermektir. Bu tezinin karakteristik tarafları şunlardır:

Dil menşei aramak yolunda Antropolojique'dir. Dil inkişafı bahsinde Psico - Sociolojique'dir. Fonetik bahsinde biyolojii esas olarak kabul etmiştir.

Bütün zamanları ve yerleri, bütün dillerle birleşik olarak tetkik edilebilmesi bakımından Güneş - Dil teorisinin fonetik kanunları da Pankronik'tir.

Düşünceye bağlı, söz ve ses unsurlarını tetkik ve onların birinci insandan itibaren kelime yapımlarını semantik kıymetlerini tesbit etmiş ve bu suretle nazari bir dil tipi teşkil etmiştir. Her haliyle, Pankronik olan bu teori bu defa da Prehistriye'den başladığı ve bütün dillere şamil olduğu için şimdiye kadar üzerlerinde işlenmiş dillerin içinde bu nazari tipe tabuk eden bir dil aramış ve onu kat'î olarak Türk dilleri grubunda bulmuşuzdur.

Ana dil olarak Türk lehçeleri grubunda ilk manâlı sözün ne olduğu araştırılmış ve tezinin bu husustaki izahları alınmıştır.

Zaman Bakımından

Güneş - Dil Teorisinin zaman bakımından tesbit ettiği ses prensipi tetkik edilirken, klâsik école'un fonetik kaidelerinin ne kadar dar olduğu izah edilmiştir. (G. U) mübadelesi misal olarak alınmış, değişmelerin umumî olmayıp yerli olduğuna işaret edilmiştir. Halbuki Güneş - Dil teorisini her zaman her yerde her dil için bu değişmeleri kat'î olarak tesbit ettiği yazılmıştır.

(N. G) Değişmesi

Klâsik mektep bakımından izahı yapılan (V. G) değişmesini bizim bakımımızdan izah ettiği için «lgit» kelimesinin ma-

nâ değiştirip alabileceği şekiller tesbit edilmiştir.

Kategorilerine göre bu kelime dokuz şekil alabilmektedir. Bunlar arasında «lvit» (lgit) kelimesinin semantik münasebetleri gözden geçirilmiş, ve ayrı ayrı olmaları iki kelime olduğu görülmüştür. Bu iki kelimenin başındaki Vocal'leri düşünce (Git - Vit) kahr ki bugün Fransızca'da yaşayan (Guide), (Vit) kelimesinden başka bir şey olmadı kabul edilmiştir. İngilizce (Quick) (Vite) Türkçe yet ve Arapça (hayat) arasında sıkı bir münasebet vardır. Bu kelimelerin etimolojique analizi bizi bu neticeye vâdirdir.

Hin - Avrupa grubunda Grekçedeki (lvi) kelimesi de belki (Vite) yi izah edebilir.

Çünkü (lvi) gençlik kuvveti ve yiğitlik manâsı vermektedir.

Bu kelimenin de Güneş - Dil teorisinin dışında kalmıyacağı meydandadır.

Hasan Reşid'in tezinde Hint - Avrupa dillerinde hareket anlamlı kelimelerden bazı misaller daha alınmış ve bunların hepsinde (G - V) mübadelesi olduğu tesbit edilmiştir.

Güneş - Dil teorisinin Paleo - Sociologie, sahada semantik, tabiki tecrübesi yapılmıştır. Bunun için Almanca (Beten) kelimesi misal olarak alınmıştır. Bu Almanca rica manâsına gelen (Bitten) kelimesine irca edilmiştir. Bu kelimenin kökü (Behaidlo) idi.

Grekçede (Pith), Lâtince'de (Fido), Cermencede (Bidon) kelimeleri bu kelimeye bağlanır.

Çok eski Türk lehçelerinden biri olan Sümercede dahi bu kelime aynen mevcuttur.

Agalittah, Agalittan, Agalutta, Batan, Bodlemek, Büdim, Bütme kelimeleri yukarıda Hint ve Cermanik kelimelerin hem morfolojik, hem semantik bakımından aynıdır.

(Bük) Kelimesi

(Bük) kelimesini ele alırsak ilk insanların ilk defa barındıkları yerler olduğunu anlarız.

(Bük) dedi ağaçlık manâsını Hint-Avrupa dillerinde de buluyoruz. Bük ana kökünden türemiş kelimeler sayılamayacak kadar çoktur. Türkçe Bük Sanscrit; Bhaj Grekçe Fengeir, Lâtince Fugere.

Anglosakson Bugan kelimeleri analiz edilmiş ve Bük ana sözüne tekabül eden elemanların hepsi kıymet bakımından yekdiğerinin aynı ve hepsi bir asıldan olduğu tesbit edilmiştir.

Üç Nokta

Paleo-Sociologie'den tarih sosyolojiye kadar insan tefekkürünün eşya ile anlaşmasını adım adım takip etmiş oluyoruz, bize bu imkânı vermiş olan Güneş - Dil teorisinin bu tezde ancak şu üç karakteristiğine temas etmiş bulunuyoruz.

1 — Güneş - Dil teorisini, dil menşei aramak yolunda Antropolojique, yani insan yaşayışıyla beraber.

2 — Dilin kurulması, meselesinde Paleo - Sociolojique.

3 — Dilin inkişafı bahsinde psiko sosyolojiktir.

Güneş - Dil teorisinin ışığıyla, bir Proto - Türk dili gövdelenecek, bu dil milletler arası Lenguistik tetkiklerde ana dili rolünü ifa edecektir.

Hasan Reşid'in çok ehemmiyet ve alâka ile dinlenen tezi alkışları arasında bittikten sonra, Başkan azalardan söz isteyen var mı diye sordu, kimse söz almadı.

Sabahat Türkay'ın Tezi

Bunun üzerine kürsüye dil, tarih, coğrafya fakültesi talebelerinden Sabahat Türkay gelmişti, Sabahat bugünkü Bodrum demek olan Halicarnasse kelimesi üzerindeki tezini büyük bir vukuf ile izah etmiş ve herkesin takdirini kazanmıştır. İyi bir hatip olan Sabahat çok takdir edilmiş ve alkışlanmıştır.

Atatürk, bayanlar, baylar:

Toponomik bir tetkik mahiyetinde olan bu tez aslı Türkçe sanılan ve eski Bodrumun adı olan (Halicarnasses) sözünün «Güneş - Dil teorisini» metodu ile bir Türkçe kelime olduğunu ispat etmektedir:

Has ismin bu tipi Grekçedir. ve «Hali» ile «Karnas» kelimelerinden oluşmuştur. Grekçede «Hals» kelimesi morfolojisi değişmeden hem tuz hem tuzlu su, hem de deniz manâsı vermektedir. (Tarihçilere göre Kızıl Irmağa «Halys» denmesinin sebebi yatağındaki tuzun bolluğudur.) Hall, Strumfels... Öyle bir yer adıdır ki onunla o yerin evvelki hali öğrenilmekte ve orada tuzlu su bulunduğu anlaşılmaktadır diye-

rek bir kaç misal verir. Schwöbisch - Hall, Reichan - Hall, Hallein, Halstadt gibi...

Sümercede su demek olan âl «Güneş - Dil» e göre yapılan etimolojik analizde gene uzun ve geniş su anlamına gelen (Gal, kal, hal, âl) kelimelerini veririz (Baykal) gölünün adında görülen (Hal, kal,) kelimeleri ayniyeti aşıkardır.

Bir Türk Lehçesi olan Yakoutçada da Hal, Kal kelimeleri yapılmış nehir göl adlarıyla yalak, oluk, kayık manâlarında olan kelimeler vardır.

«Carnasse» kelimesinin de «Karnak» ile münasebeti şu şekilde izah olunmaktadır:

Mısırın Tep harabeleri üzerinde bir köy, Oguzilinde bir memleket, Fransada da kutlu bir memleket harabesi (Karnak) ismini taşır. Bu şehirlerin hepsinde kale, istihkâm, barındırıcı bir varlık bulundurulur. Bütün Türk lehçeleri Ön Aya ve Hint Avrupa dillerinde kar ile başlayan sayısız sözlerin Güneş - Dil teorisine yapılan analizden hep kuvvet ve kudret anlamı ifade edildiği gösterilmiştir.

Mısır'daki (Karnak) kuvvet ve kudret tanrısı olan (Ammon) tanrının mabedini ve meşhur sarayları ifade ettiği gibi, Fransada sayısız ve mücessem dikili taşlarla tanınmış bir şehir, Oguzilinde de müstahkem bir kaleyi gösterdiğine göre kurumuna ve durumuna bakarak (Karnas) in da hakikatte bunlardan biri olması lazımdır.

Şu halde (Halicarnasse) (sulu karnak) olup gerek tüpten morfolojisi ve gerek parça parça unsurlarının semantiği bakımından bütün hüviyetile Türk asıllı kelimedir.

Türk Dili

Sabahat sözlerini şöyle bitirdi: Biz büyük Atatürk inkılabının gençleri, tuttuğumuz dilçilik yolunun çetin merhalelerini aşarken önümüzde ve arkamızda millî Şefin istikbali olduğu kadar, mâziyi de tenvir eden, Güneş varlığını görmekte feyizimizin o kaynaktan taşdığına inanmaktayız. Bizce ilk insanın konuştuğu Türk dili bütün insanlık ağızında dolaştı, şimdi de bütün dillerde yaşamaktadır. Bu davayı gütmek ve yaşatmak azminde olanların pişdarı bulunmak ne büyük şereftir.

Çok güzel bir etüd yapmış olan Bayan Sabahat Atatürk tarafından takdir ve taltif edilmiştir.

Kurultaya Gelen Telgraflar:

Kurultaya dün de vilâyetlerimizden bir çok telgraflar gelmiştir. Kayseri Parti Başkanı Kartırcı oğlu da gazetemiz vasıtasıyla Kurultayı tebrik etmektedir.

Memlekette Tezahürat

Dil bayramı münasebetiyle Eskişehirde, İzmirde, Yeşilovada merasim yapılmış, Halkevlerinde halk toplanarak Dil Kurultayı münasebetiyle tezahürat yapmışlardır.

Halkevinde

Eminönünün Halkevinden: 1 — 28/8/936 Cuma gününe kadar devam edecek olan Üçüncü Dil Kurultayının konuşmalarını halkımız dinlemek üzere Evimizin Çağaloğlundaki Merkez salonunda radyo tertibatı almış olduğundan isteyenler Kurultayı salonumuzdan dinleyebilirler.

2 — Gene Kurultayın devamınca Evimiz Merkez salonunda aşağıdaki sıra ile düzenlenen konferanslara devam edilmektedir. Bu konferanslara bütün yurddaşlar gelebilirler, ayrıca çağını yoktur.

27/8/936 perşembe saat 20,30 da Ağah Sırrı Levend

28/8/936 Cuma saat 20,30 da Halit Bayrı

İngiltere - Mısır muahedesi dün imzalandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Evvelâ Mister Eden kısa bir nutuk söyledi ve muahedenin değerini anlatarak iki tarafı birbirine ayırmıyacak bir surette bağ olduklarına dair kuvveti mütemadiyen artan kanaatinin bu muahede ile ifade olduğunu, ve bu muahede ile İngiltere - Mısır münasebetlerinde yeni bir saffanın açıldığını bildirdi.

İngilizce ile söylenen bu nutuk tercime olunduktan sonra Mısır başvekilî Nahhas Paşa Fransızca ile cevap verdi ve şu sözleri söyledi:

« Bu muahede bir remzolarak telâki olunmalıdır. İngiltere ile Mısır bu muahede ile dünya müvacehesine iki müsavi ve dost millet olarak çıkıyor-

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefrikası: 75

Alâkası bu kadarcıktı.. Yoksa bir an olsun «ötekinin» yanında olmağı istememiş, bunu düşünmemişti bile.. Hattâ ona öyle geliyordu ki birisi gelip: «Sen artık Nuri ustanın oğlu değilsin, haydi bakalım ötekinin evine git!» dese kendisini denize atar gitmezdi.. Ötekini sevmiyordu. Anasını ve kendisini bıraktığı için değil, Nuri usta, Stoyan, Sait olmadığı için..

Ömerin kafasında dünyanın en mükemmel adamı Nuri ustaydı. Ustayı anasından bile çok seviyordu. Hattâ demin ustanın sözünü birdenbire gülererek kesip her şeyi bildiğini söylediği vakit gülüşü bir korkuyu gizliyordu: Ustanın onu tecrübe etmeğe lüzum görmesinin korkusunu..

Yemekten kalkarken usta:

— Mesele yok öyleyse, dedi.. Ve gülererek ilâve etti:

— Sen bu işte beni fersah fersah geçmişsin... Her şeyde de böyle geç...

Yemektan sonra Tevfik Fikret hakkında konuşular. Ömer, Fikreti niçin sevdiğini anlattı:

— Tevfik Fikretten sonraki şairler daha temiz türkçeyle yazmışlar ama baba, hep kadından, kızdan bahsediyorlar. Bizim arkadaşlar arasında böyle şiirleri seven çok. Hani ben de Fikretin bazı kelimelerini ancak lûgatı açıp anlıyorum.. Fakat ne güzel şeyler yazmış.. Bahkçılar fena mı baba? Hele bir şiiri geçti elime «Tarihi Kadim». Sen okudun mu onu?. Bize yakın bir adam bu..

Usta, Fikret hakkındaki fikirlerini söyledi ve o gece ilk defa Ömerin mektep kitaplarından başka daha neler okuduğunu merak etti. Ve türkçede Ömerin okumasını istediği ne kadar az kitap olduğunu bir kere daha anlattı.

— Cemale söylüyeyim de, dedi, sana evde de gelip Fransızca dersi ver-

sin.. Ve iki gün sonra Gâvur Cemal Hocayla buluştukları vakit, bu meseleye dair konuşular. Usta:

— Yalnız Fransızca dersi vereceksin ama, diyordu. Öteki fikirlerin senin olsun.. Kontrol edeceğim...

ÖMERİN ROMANI

Yalnız kadın, kız şiirleri yazan şairler hakkındaki fikirlerini Ömer on sekiz yaşında değiştirdi. Daha doğrusu bu, tam bir fikir değiştirmesi değil. Ömer kendi kendine bile yüksek sesle iştiraf etmeksizin o şairleri eskisi gibi manasız bulmuyor. Hattâ birisinin kitabını bir arkadaşından aldı. İki gecedir okuyor. Fena bir iş yaptığını sanarak, görecekler diye utanarak okuyor. Fakat okuyor.

Mahallenin en üst başındaki evde oturan adliye müteakaitlerinden Şerafeddin beyin kızı sebep oldu buna..

Şerafeddin beyler mahalleye yeni taşındılar. Ömer de Süheylâyı bir aydır ve serbestçe mesai birliğinde bulunmaya ve samimiyetle mütefik kalmayı taahhüt etmiş olduklarını ilân ediyorlar..

Bu nutuk da İngilizceye tercüme olunduktan sonra sıra muahedenin imzasına geldi ve evvelâ Mister Eden, sureti mahsusada hazırlanan altın kağıtlarla muahedeyi imzaladı.

Mister Edenden sonra Nahhas Paşa ve Mısırlı murahhaslar, daha sonra Mister Makdonald ile İngiliz murahhasları muahedeyi imzaladılar.

İmza merasimi sırasında Londra ve Kahirede toplanıyorlardı.

İmzadan sonra muahede suretleri mübadele edildi. Eller sıkıldı, ve mister Eden misafirlerini teşyi ettikten sonra odasına çekildi.

İmza merasimi bütün Mısır şehirlerinde radyo ile takip olundu.

Bütün Mısır donanmış buluyor-

görüyor.

Süheylâ her sabah erkenden Kolejine gitmek için Ömerin durduğu tramvay durağının karşısındaki rakta tramvay bekliyor.

(Arkast var)

İstanbul, İzmir sergisine firma ile iştirak ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şin bu işle çok yakından alakadar olduğunu yazmıştı. Evvelki İzmir seyahatinden şehrimize gelen İktisat Vekili Celâl Bayar da mir sergisine İstanbulun iştirak etmemişi üzerinde durmuş ve tanbul ipekcilerinin de İzmir sergisine iştiraklerinin muvafık olacağını söylemişti.

Dün İstanbul ipekcilerinden 90 senayi müfettişliğine çağırılarak dillerinin İzmir sergisine iştiraklerinin edilmiştir.

İstanbul ipekcileri sergiye hep birlikte iştirak edeceklerdir.

Bunun için husus ve güzel bir pavyon kiralamaşlardır. Bu pavyon ipekli mensucat teşhir edilecektir.

İpekcilerden başka İstanbul dericileri de İzmir sergisine iştirak edeceklerdir. Dün İstanbul dericileri de sergi müfettişliğinde bir toplantı yapılarak ticaret ve sanayi odasının kiralama pavyonunda kendilerine de bir yer tahsisini görüşmüşler ve bu pavyonda ayrılmışlardır. İstanbuldan sergiye deri fabrikası müşterek olarak iştirak edeceklerdir.

Deri kısmında bilumum kösele, gan, vidala, glâsa, eldivenlik, çamaşır elbiselik derilerle fantazi deriler teşhir edilecektir.

Deri kısmının tertibi ve idaresi reddin Dağdeviren tarafından oluncaktır.

İstanbul Ticaret Odasının kiralama pavyonların diğer vilâyet pavyonlarından daha üstün bir mükemmelliğe ihzarı için dün akşam oda şube müdürlerinden Galip Bahtiyar Göker mire hareket etmiş, ve İstanbul pavyonuna konacak olan Büyük Çarşı Atatürkün bronzdan bir büstünü beraberinde götürmüştür.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasının pavyonu büyük bir antre şebekesi dedir.

Bu antrenin ortasına Atatürkün büstü konacaktır.

İstanbul pavyonunun sağ tarafında da ve 20 metre murabbat eb'adında bulunan bir sahada deri sanayi ve rasiyle demir eşya, inşaat malzemeleri teşhir edilecektir.

Pavyonun sol kısmında ve 20 metre murabbalık bir sahada İstanbul kumaşları, eczayı tıbbiye ve ilaçlar, kablo, emaye fabrikaları mamulleri İstanbul şeker ve bisküvitleri teşhir edilecektir.

Pavyondan içeri girer girmez sağa şıya gelen sahada ve İstanbul manasız raları tablolarının altında İstanbul faiyesi için ayrılmış bir köşesi İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti Reisi Sadettinin riyasetinde dare heyeti azalarından Nuri, Mustafa Bedri ve oda şube müdürlerinden Galip Bahtiyar Gökerden mürekkep bir heyet İzmir sergisinin açılma töreninde İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasını temsil edeceklerdir.

İzmir sergisine İstanbuldan 90 küçük ve büyük firma iştirak edeceklerdir. Malî kudretleri olmadığı için İzmir de ayrıca pavyon tutamayan küçük sanayi erbabi odanın isticar ettiği pavyonlardan istifade edeceklerdir.

Dün akşam İzmir sergisine Bandırma yoluyla bazı sanayi nümunesi sevk edilmiştir.

Esaslı sevkiyat cumartesi günü Deniz nizyollarının Karadeniz vapurıyla yapılacaktır

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan: Kadircan Kafli

Numara: 58

Son Posta'nın tarihi tefrikanı

Fakat Hayreddin bey buna razı olmasın:

— O, vaktile gerekti. Bunca uğraşmamız sizin yalnız kalenizi ele geçirmek değil, aynı zamanda bize ettiklerinizin cezasını vermek içindi. Hiç bir şart koşmadan teslim olunuz!

Dedi.
Mayısın on altıncı günü artık kalenin duvar ve kuleleri birer y. kıntı haline gelmişti.Türk leventleri:
— Allah, Allah!... Allah, Allah!...
Diyerek ileri saldırdılar ve Adakaleye girdiler.

Orada bir çok mal ve erzak bulundu. Beş yüz kırk İspanyol da esir edildi.

Cezayirli geniş bir nefes aldılar. On dört sene her an top ateşi altında ve korku ile yaşamışlardı.

Hayreddin bey kaleyi büsbütün yıktı.

Adakalenin Cezayir kalesi tarafından olan orta kısmı yassı bir burun halinde çıkıyor ve yaklaşıyordu. Bura ile Cezayir arasındaki boğazın en derin yeri üç dört kulaçtı. Hayreddin bey bu boğazı kalenin taşı ve toprağı ile doldurup Adakaleyi Cezayire bağlamak istiyordu. Böylelikle Cezayir limanının şimal tarafı kapanacak ve en sert rüzgârlar, en büyük fırtınalarda bile orası durgun olacaktı.

Hayreddin bey hemen bu işe başlamıştı ve bunda şimdiden binlerce düşman esirini kullanıyordu, daha sonra burada çalışan esirlerin sayısı otuz bine kadar yükselmiş ve üç sene sürmüştü.

Adakalenin Hayreddin bey tarafından kuşatılarak topa tutulduğu İspanyaya haber verilmişti. İmparator Şariken bunun üzerine hemen dokuz tane kocaman gemiye tika basa siâh, barut ve asker doldurmuş ve yola çıkarmıştı.

Fakat Adakale, onların hiç ummadıkları kadar az zamanda yerle bir olmuştu ve bundan İspanyolların haberleri yoktu.

İspanyol kumandanı gün doğarken şimal boğazından Adakalenin yüksek duvarları ve kuleleri dibindeki limana girmişti. Hemen askeri karaya çıkarmak için hazırlanmıştı. Fakat kaleyi görememişti. Oraya daha önce gelmiş olanlar da şaşırılmışlardı. Ortalıkta top sesleri ve Türklerin hücumlarının olmasına göre Hayreddin bey gene bu getin işi başarmıyarak vazgeçmiş, yahut gece olduğundan savaşı durdurmuştu. Askeri karaya dökmek için tam zamandı.

— Kale şuradaydı...
— Hayır, daha ileride...
— Cenuba düşüyordu...
Adakaleyi bilenler, aralarında böyle konuşuyorlar ve hayretleri gittikçe artıyordu.

Fakat ortalık aydınlanmağa başladığı zaman hiç bir tarafta kalenin ne mazgallarını, ne kulelerini, ne de duvarlarını görebilmişlerdi. Orada bir yığın taş ve toprak vardı.

— Kale yıkılmış...
— Türkler kaleyi ele geçirmişler..
ve yıkılmışlar bile...
İspanyol kumandanı karaya çıkmağa başlıyan askerlere:— Gemiye bin...
Kumandasını veriyor. diğer taraftan da gemileri emrediyordu:— Vira demir...
Demir atmış olan gemiler büyük bir gayretle ve telaşlı telaşlı demir almağa başlamışlardı.

Cezayir kalesinden ilk top atıldığı zaman telaş büsbütün artmıştı.

İspanyol amirali demiri alan geminin hemen cenup boğazından çıkmasını emretmiş ve kendisi en öne geçmişti. Çünkü şimal boğazı hem daha dardı, hem de dönüş için manevra yap-

mak gerekti. Bundan başka gemilerin bordalarından dolaşırken Cezayir kalesindeki topların menzilleri içine girmek tehlikesini de görmüştü.

Lâkin hesap yanlış çıkmış ve cenup burnunu döner dönmez İlyas Reis'in kadirgâsile burun buruna gelmişti.

Öndeki İspanyol kadirgâsı paçavraya döndüğü zaman diğerleri bir an duracak gibi olmuşlar, fakat İlyas Reis'in gemisinden başka Türk gemisi görmedikleri için aldurmamışlardı.

Fakat işte o sırada tersanedeki Türk kadirgâları da demirlerini almışlar, ileri atılmışlardı.

İlyas Reis prova toplarının başında hiç durmadan leventleri kışkırtıyordu:
— Göreyim sizi... İyi nişan alın! Dosdoğru güverteye...

İkinci geminin güvertesini de iki gülle yaladı.

Onda da bozgun başlamıştı.

İlyas Reis diğer gemilerin şimal boğazından çıkmak için manevra yaptıklarını gördü. Kış kasaraya koştu:
— Uzun Veli, iskeleye dön. Kıyıdan geçerek şimal boğazını kapıyacağız. Eğer bunu yapamazsak çelebelerin hepsi de kaçacak.

İlyas Reis'in kadirgâsında gardiyanların sesleri gürledi.

Forsalar ve kürekçiler, küreklere aşıldılar.

Hem ateş ediyor, hem de şimal boğazını İspanyollardan önce kapatacak şekilde manevra yapıyordu. Cenup tarafı artık boş değildi. Tersaneden ayrılan diğer Türk kadirgâları hemen hemen yetişiyorlardı. Bunlar on beş kaddardı.

Hem ateş ediyor, hem de şimal boğazını İspanyollardan önce kapatacak şekilde manevra yapıyordu. Cenup tarafı artık boş değildi. Tersaneden ayrılan diğer Türk kadirgâları hemen hemen yetişiyorlardı. Bunlar on beş kaddardı.

(Arkası var)

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

18: Dans musikisi (plâk), 19: Haberler, 19,15: Muhtelif plâklar, 20: Sıhhi konferans Dr. Hüseyin Kenan Tunakan tarafından (Su tedavisi hakkında), 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

PRAG

20,10: Riegerparktan nakil: Askeri bando, 21: Prag radyo orkestrası, 21,30: Şekspirin bir piyesi, 23: Haberler, 23,15: Çek salon orkestrası.

BUDAPEŞTE

20: Radyo salon orkestrası, 21: Klâsik dramlardan parçalar, 21,40: Çigan musikisi, 22,45: Haberler, 23,10: Almanca konferans, 23,30: Budapeşte konser orkestrası, 1,05: Haberler.

MOSKOVA

18,30: Şarkılar, 20: Göthenin lirik eserlerinin bestelerinden parçalar, 21: Yeni musiki, 22: Almanca neşriyat, 23,05: Fransızca neşriyat, 24: İspanyolca neşriyat.

BÜKREŞ

13,50 ilâ 15: Plâk ve haberler, 19,03: Askeri bando, 19,50: Konferans, 20,10: Konserin devamı, 20,35: Aktüalite, 20,45: Plâk konseri, 21,15: Konuşmalar, 21,30: Radyo orkestrası (Rumen besteleri), 22,30: Haberler, 22,45: Sandu Marku orkestrası, 23,45: Fransızca, Almanca haberler.

BELGRAT

19,30: Halk şarkıları, 20,30: Milli neşriyat, 21: Senfonik konser (Sarayın senfonik orkestrası tarafından), 23: Haberler, 23,20: Konser nakli.

28 Ağustos Cuma

İSTANBUL

18: Muhtelif plâklar, 19: Haberler, 19,15: Operet: Çardağ Fürstin (plâk), 20: Soprano Bayan Karakaş ve Tenor De Marki. Piyano refakatle, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Şimdi şimal boğazından çıkıp kaçmak isteyen İspanyol gemileri İlyas Reis'in kadirgâsı arasında yaman bir yarış başlamıştı.

Bunu gören Hayreddin bey bile:
— Tam zamanında yetiştin İlyas... Göreyim seni... Kaçırma!...
Diye bağırmişti.

Boğazın ortasına vardıkları zaman ikisi de prova nizamında gidiyorlardı. İlyas Reis prova toplarına ateş ettirdi.

Sonra:
— Aborda... Sancaktan aborda...
Diye haykırdı.

İspanyol gemisinin yüksek bordasında toplar patladı.

Güllelerden birisi Türk kadirgâsının prova yelkenini parçaladı. Diğerleri uzak veya yakın denize düştüler.

Türk kadirgâsı bir ejder huzile suları yararak saldırdı. Düşman gemisine yanaşmasıyla beraber kancalar atılmış, bağlanmış ve kılıçlarını, palalarını ağızlarına almış olan leventler İspanyol teknesinin güvertesine fırlamışlardı.

İlyas Reis de onların aralarındaydı. Küçük Ali ilerlemek istemiş fakat Çopur İsmail bu sefer onu geriye itmiş:

— Sen yedekte kal. Henüz yaralarn da geçmedi...

Diy bağırmişti.

Diğer Türk kadirgâları da yetişmişler, her biri bir düşman gemisine rampa veya aborda olmuşlardı.

(Arkası var)

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I									
II									
III									
IV									
V									
VI									
VII									
VIII									
IX									
X									

Soldan sağa:

1 — Bir sebze, mah. 2 — Süt veren hayvan, atınca takılır. 3 — Hesap hen - dese ilmi. 4 — Yapmak, üçüncü şahıs, hayret edati. 6 — Döşeme, yerine koy - ma. 7 — Mağara, sofraya oturup yaptığımız şey. 8 — Rabit, kıpkırmızı. 9 — Derece. 10 — Üye, ağırlık.

Yukarıdan aşağıya:

— Al, su. 2 — Genişliği, nüfuz edecek yer. 3 — Halkın rey, bir F ilâvesiyle mutfaklarda olur. 4 — Türkiyedeki «az - lıklar». 5 — Ters okunursa az olur, cimri. 6 — Bir adet, üçüncü şahıs, sız manasına gelir. 7 — Kaybetme, olmamış kavun. 8 — Tok değil, fena değil. 10 — Hayret edati, mektubun arapçası, köpek.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:
1 — Metaksas. 2 — An, anabale. 3 — Nimet, talâk. 4 — Ekâbir, alt. 5 — Rulet. 6 — Re, sevap. 7 — Arzeviyen. 8 — Kemek, at. 9 — Kemik, Roma. 10 — Nârâ.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Manevra. 2 — Erik, erken. 3 — Timar, temas. 4 — Ebubekir. 5 — Katil, zekâ. 6 — San, resim. 7 — Aba, teyaz. 8 — Salâ, ve, ok. 9 — Lâl, anam. 10 — Mektep, tam.

Hava tehlikesini bilenlerin arasına katılmayanlar: Acele ediniz. Yurt sizi ödeve çağırıyor.

Hava filolarımız hergün biraz daha kuvvetleniyor. Bu gelişmeyi istediğimiz dereceye çıkarmak için Hava tehlikesini bilen üye yazılmamız.

Türk Ulusu el attığı her işi başan ile bitirmiştir. Hava tehlikesini yok etmek için giriştiğimiz savaş ta zaferle bitecektir.

Türk Hava Kurumu

Hikâye

Gece gelen yaralı

Tercüme eden: İsmet Hulâsi

Doktor Pol Harding uyuyordu. Kapının zili çalındı. Doktor uyandı. İsteksiz isteksiz yatağından çıktı, elektriği yaktı. Zil birbiri arkasına mütemadiyen çalınıyordu. Alt kata indi, kapıyı açtı, kapının önünde iriyarı bir adam duruyordu:

— Doktor siz misiniz?
— Evet benim!
— Bir vak'a var da..
— Nasıl bir vak'a..
— Ben bilmiyorum, otomobilimle geliyordum, öteki sokakta yerde yatan bir adam gördüm. Yürüyecek mecali yoktu. Otomobilime aldım. Burada bir doktor olduğumu biliyordum; getirdim.

Doktor, sokağın karşı tarafındaki otomobili gördü.

Bakalım..
İriyarı adamla birlikte otomobile yürüdü. Otomobilin içinden bir inilti geliyordu.

— Götürmek lâzım, beraber alıp içeri götürelim.

Muayene odasının bol ışığı altında doktor, hastaya baktı. Hastanın omuzunda bir yara yeri vardı. Ceketini kanla örtülü idi:

— Bu adam bir tabanca ile yaralanmış.
— Tuhaf şey..
— Hiç te tuhaf değil, işte yara yeri, sizin adınız ne?İriyarı adam cevap verdi:
— Adım Klark, Fred Klark!

— Peki öyleyse Mösyö Klark içeri, laboratuvara geçin; orada sıcak su olacak. Küvetlerden birine koyup getirin!

— Peki doktor.
İriyarı adam, suyu getirdi. Doktor, hem pansımanı hazırlıyor, hem de konuşuyordu:— Bu adamı demek yolda buldunuz?
— Evet..
— Size bir şey söyledi mi?
— Çok bir şey söylemedi. İş icabı böyle oldu, dedi..

— Her halde temiz bir iş olmayacak. Yaralı gözlerini açtı, doktora baktı. Her halde doktorun ne dediğini anlamıştı.. Tekrar gözlerini kapadı.

Klark sordu:
— Çok tehlikeli mi doktor?
— Zannetmem. Kurşun çigere kadar gitmemiş.. Fakat, fazla kan zayi etmiş.— Onu kurtarabilecek misiniz?
— Yapabileceğim iş, ancak bir pansımandan ibarettir. Telefonla haber verelim, sıhhi imdat otomobili gelsin. Hemen bir hastaneye kaldırılın..— Ben otomobilimle götürsem..
— Bakalım, evvelâ polise haber vermek lâzım.

— Olur, ben otomobilimle geçerken; polis karakolunun önünde durur haber veririm.

— Yok, yok. Şimdiden haber vermeli, telefon köşede; hemen en yakın polis merkezinin numarasını bulup telefon edin..

Klark, telefona doğru gitti, ve birdenbire doktora doğru döndü, elinde bir tabanca vardı:

— Doktor, dedi, polisin işini bu elimdeki oyuncak daha iyi görür. Gürtlüye lüzum yok. Şimdi ateş ederim.

Doktor, korkak adam değildi. Fakat yaş elliye geçkinci ve hayatında çok tecrübe görmüştü:

— İş anlaşıldı, dedi, ne yapayım istiyorsunuz?
— Pansımanını yap ve bu vak'ayı unut.

Doktor pamağı yaralının yarasına yapıştırdı.

— Mösyö Klark şu pamağı siz tutun ben laboratuvara geçeyim.

Tabanca doktorun göğsüne doğru çevrildi:
— Olmaz.— Olmazsa arkadaşınız ölür.
— Ölsün, fakat yalnız ölmez.
— Olabilir, fakat..
Yaralı tekrar gözlerini açtı
— Ölü müyüm?..Klarka baktı:
— Ölecek miyim? Ölmek istemem!Klark doktora sordu:
— Laboratuvarda telefon filân var mı?
— Hayır yok.

— Bir ben bakayım, yerinden kıpır dandırın ateş ederim.

Geri geri yürüdü. Laboratuvarın kapısını açtı; etrafa göz attı:
— Peki, ben şimdi ne yapacağım?
— Bir elinizle yanarın üstündeki pamağı tutacaksınız..— Tuttum, haydi git..
Doktor laboratuvara girdi. Bir şişenin açıldığı, bir mayın boşaltıldığı duyuldu.Doktor geri gelmişti. Pansımanı yeni ledi. Klark yanbaşında duruyordu:
Doktor geniş bir nefes aldı. Bir konyak kokusu muayenehaneye yayıldı:— Ne o moruk laboratuvarda kafayı mı çektin?
Bu hakaret başka zamanda olsaydı, doktoru çok kızdırdı, fakat kızmadı, yanarın üzerine pansımanı yapıştırdı; Klarka döndü:— Sizinle biraz yalnız konuşmak isterdim.
Başile Klarka laboratuvarın gösterdi:
— Peki gidelim.Laboratuvara girince Klarka:
— Arkadaşınız için elimden gelen her şeyi yaptım. Onun bir hastaneye götürülmesi lâzımdır. Bir hastaneye götürüleceğiniz değil mi?— Evet!
— Hangi hastaneye diye sormuyorum.. Fakat götürüleceğiniz hastane buradan ne kadar sürer?— İki saat.. Ne olacak?
— Şunu söylemek isterdim. İki saat, hattâ iki buçuk saat bu pansıman dayanabilir.. Yalnız ona şimdi bir şırınga yapmak icap eder; hastaneye gidinceye kadar, uyuması lâzımdır.

Doktor bunu söylerken, eline bir şişe almıştı. Şişenin yanındaki bardağı da aldı, ve bardağı doldurdu:

— Bu ne bu?
— Konyak!
— İçeceğim, biraz kuvvet bulayım..

— Olmaz, demin içtin, şimdi yarı yarıya sarhoşsun, şu şırıngayı yap ta.. On dan sonra.. Hem şırınga tesirini ne kadar zamanda gösterir; arkadaşım ne vakit uyur?

— Beş dakika sonra..
— Peki hazırla..
Doktor şırıngayı hazırladı.— Bu arkadaşım için değil mi?
— Evet!
Klark tabancasını tekrar doktorun göğsüne çevirdi:

— Bunu kendine şırınga et; onun için bir başkasını hazırlarsın!

— Kendime mi şırınga edeyim?
— Kendine dedik ya, eğer razı değil sen şırıngayı ben yapayım.. Fakat o senin elindeki oyuncağa değil, benim elimdeki oyuncakla..

Bunu söylerken namluyu doktora biraz daha yaklaştırmıştı.

Doktor şırınganın iğnesini koluna soktu. Mayi etile de risi arasına yayıldı.

— Uyuduktan sonra beni öldürmeye ceksiniz değil mi?
— Öldürsem de ne çıkar, sen hissetmeyecek olduktan sonra.

— Mösyö Klark ben her dediğimizi yaptım. Bırakın da şu bardaktaki konyayımı içeyim..

— Hep kör boğazını düşünürsün, bırak onu..
Doktorun bardağa uzanan eli geri çekildi. Klark bardağı yakaladı. İçindeki konyayı bir yudumda içti. Bardağı yerine koydu, masaya yaslandı: Güç anlaşılan bir sesle:— Ha, sen ha.. Şimdi ben..
Tabanca elini kaldırmak istedi. Doktor, bileğine sarılmıştı. Tabanca yere düştü. Doktor tabancayı yerden alırken Klark da anlaşılmasız sözler mırıldanarak yere uzanmıştı.

Doktor, tabanca elinde laboratuvardan çıktı, muayene odasına girdi. Yatan yaralı gözlerini açmış, ne olduğunu anlamıyaymıştı.

Doktor ona döndü:
— Kimildayayım demeyiniz, sizin için çok tehlikeli olur.Telefonu açtı. Polis merkezini buldu:
— Merkez memuru orada mı?
— Ben doktor Harding.. Evimde iki kişi var, biri yaralı..Merkez memuru heyecanla sordu:
(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Yarınki nushamızda :

Can verdi mecnun

Yazan: Ragıp Şevki

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALI ZINDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 52

— Âlâ.. teşekkür ederim. Fakat, bir şartla...

— Ne gibi, şart?..

— Ben vaktile, sizinle bir çok işler gördüm. Siz de bana, az yardımda bulunmadınız... Karı, koca ağzınızın ne kadar sıkı olduğunu bilirim. Fakat bu sefer daha sıkı davranmanızı.. benim burada kaldığımı hiç kimseye duyurmanızı rica ederim.

Karı koca, teminat verdiler.

— Hiç merak etme. Mehmet ağa... Kafamızı kesseler, ağzımızdan senin için bir tek söz alamazlar.

Dediler.

Gâvur Mehmet, gerek eskici Samu'e ve gerek karısına; hakikaten emindi. Eski elbise alıp satmak; ve bilhas-sa, ucuz antikalar toplayarak bunları yüksek fiatlarla budala ecnebilere yutturmak suretile oldukça mühim bir servet sahibi olan bu karı koca; Gâvur Mehmedin muhtelif zamanlarda büyük iyiliklerini gördükleri için kalplerinde ona karşı büyük bir hürmet ve muhabbet beslerler; âdeta onu bir hâmi bilirlerdi. Şte Gâvur Mehmet, şimdi eski münasebet ve dostluktan istifade etmek istemişti.

O gününü ve gecesini tamamilen istirahat ederek kaç gündünberi çektiği meşakkat ve yorgunluğunu dinlendirmek isteyen Gâvur Mehmet, üst kattaki odalardan birine çekilmiş; tam, yirmi dört saat süren, fasilasız bir uyku çekmişti. Ve bu uykudan uyan-dığı zaman vücudunda; artık her türlü mücadeleye girişecek kadar bir kuvvet ve dinçlik hissetmişti.

★

Meşhur büyük yangın, Beyoğlunun bir çok semtlerini geniş birer harabeye çevirmişti. Bu harabelerden biri de, Yenişehir ve civarı idi.

Bu mahallenin ahşap evleri, kâmi-len mahvolmuştu. Şurada burada tek tük kalan kâğır evler arasında âdeta ada gibi bir yer görünüyordu.

İşkenbeci yokuşunun başına tesadüf eden bu adaya, (Paçavracı Hanı) deniliyordu. Bu büyük han, ancak Galata ve Beyoğlu tulumbacılarının gösterdikleri şahsî fedakârlıklarla kurtulmuştu. Çünkü, bu han senelerdenberi, Galata ve Beyoğlu (Böcekbaşı) larının merkezi addolunuyordu.

Ortasında geniş bir avlu bulunan bu han, iki kattan ibaretti. Hanın alt katını, yüzleri muhtelif sokaklara açılmış olan bir takım kahveler ve meyhaneler teşkil ederdi. Üst kattaki odalarda da, kasa hırsızları, yankesiciler ve oldukça şöhret kazanmış şerirler ikamet ederlerdi.

Böyle olmasına rağmen, o tarihte (Yenişehir), Beyoğlunun oldukça mühim sefahat merkezlerinden birini teşkil etmekte idi.

İknididen sonra başlayan eğlenme hayatı, sabahlara kadar devam ededi... Sıra sıra meyhanelerden ve ekserisinin arka taraflarında esrar içilen gazino ve kahvehanelerden çalgı sesleri, nâra sedaları, şakrak kadın kahkahaları, bazan da kulakları parçalayan acı feryatlar yükseldi.

Galatada olduğu gibi burada da, âsâyiş ve emniyet, tam değildi. Kan dökmeyen gün, hemen hemen yok gibi idi.

Katiller ve câniler, burada kolaylıkla ele geçmezdi. Her hangi bir vak'aya zabıta resmen müdahale edecek olursa, derhal bir takım şerirler ve serse-

— Öteki iriyarı bir adam mı?

— Evet..

— Aman doktor kendinizi sakınız, çok tehlikeli haydutlardır. Bu akşam müthiş bir cinayet oldu. Yapanın onlar olduğunu kuvvetle tahmin ediyorduk. Şimdi geliyoruz.

Doktor güldü:

— Tâ kendileri. Fakat artık sakınmya mahal kalmadı. Bir tanesini fazla miktar-

riler zabıta kuvvetlerinin etrafını çevirirler; yaygaralar ve tehditlerle onların vazifelerini işkâl ederlerdi. Onun için zabitanın buradaki başlıca vazifesi, sekiz on zaptiyenin toplu bir halde (kol) gezmesinden ibaretti.

Eğlenmek için buraya gelen kendi halinde ve ağır başlı adamlar, ikindiden yatsı vaktine kadar Hıristiyan kıptilerin çalgılarını dinliyerek rakıların, şaraplarını içlerler; biraz da Tatavlanın, Papaz köprüsünün çapkın dilberleriyle eğlenirler; yatsı ezanı okunurken, artık buralardan çekilirlerdi. Yatsıdan sonra, ortada dolaşanların hemen hepsini, ancak bıçaklarına ve yumruklarına güvenen kabadayılar ve şerirler teşkil ederlerdi.

Bu haşarat yatağının en mühim merkezi, (Kanlı Meyhane) idi. Bu meyhanenin sahibine (Küpeli Peko) denilirdi. Ve bu adam, bütün burayı dolduran bu şerirler arasında, çok büyük bir nüfuza malikti. Şimdiye kadar kendisine kalkan bıçakların hiç birisine, bıçakla mukabele etmemişti. Sadece o bıçakları sahibinin elinden alarak kırıp atmakla ikifa etmiş; ve bu yüzden de büyük bir kabadayılık şöhreti iktisab etmişti.

Kanlı meyhane, hemen hemen en azılı şerirlerin toplanma merkezi idi. Şuradan buradan çalınan kıymetli eşyalar, burada açıktan açığa müzayed edilirdi.

Arkadaşlarına ihanet eden hırsızlar, yankesiciler, burada (Lonca) denilen heyet tarafından muhakeme edilir; hakkında (racon) kesilirdi. Bu racon o devrin hükümet kanunlarından çok kuvvetli idi. Çünkü; ceza, derhal tatbik edilir; müessir bir ibret dersi verilirdi.

Lonca heyeti; (Kazak Andon - Kaz Ligor - Zeybek Sotiri - Dingo - Gem almaz Niko - Sarhoş Kasbar) isimindeki böcekbaşılardan ibaretti.

Bu adamlar aynı zamanda (Kard-ya) ismindeki gizli bir çeteyi de idare etmekteydi. Ve, kanlı meyhanenin müşterilerinden bir kısmı da, bu çetenin efradından mürekkepti.

Son aylar zarfında, kanlı meyhane çok ehemmiyet kesbetmişti. Üç ay kadar evvel Romanyadan gelen seyyar bir çalgıcı takımı, buraya bir hayli müşteri celbeylemişti. Hattâ bu müşteriler yüzünden, âdeta meyhanenin şekli ve vaziyeti değişmişti... Bütün o serseri gürûhunun sıralandığı masalar ve peykeler arasında, üstü başı temiz ve ağır başlı bir takım adamların da ağır ağır içkilerini içerek çalgı dinledikleri görülmekte idi.

★

Ortalık kararmaya başlamıştı. Kanlı meyhanede, hemen hemen boş masa kalmamıştı. Kıvrak bir (Romen Longası) nın şakrak âhengi sokaklara kadar taşıyor.. keskin nâra sesleri, camları sarsıyordu.

Meyhanenin kapısından, kalın bastonuna dayanan yaşlıca bir adam içeri bakıyor; gözlerini etrafa gezdirerek, oturacak bir masa arıyordu.

Olduğu temiz giyinmiş olan bu adam, artık işden çekilmiş bir şarap tucarına benziyordu. Geniş kenarlı siyah şapkasının altından, beyaz saçlarının bir kısmı ile koyu esmer çehresinin üstünde, leke gibi duran beyaz bıyıkları görünüyordu.

(Arkası var)

da morfinle uyuttum.. Öteki yaralı, yaralı pek tehlikeli değil amma, hiç bir hareket yapamıyacak kadar bitkin!

Sesi gitgide daha alçalıyordu.

— Sizin geldiğiniz zaman ben de uyumuş olacağım. Haydut beni de, kendi kendime morfin yapmaya zorladı.

Polisler, doktorun evine geldikleri zaman onu telefonun başında uyur buldular. Yüzünde vazifesini yapmış insanların yüzlerindeki keyifli gülümseme vardı.

Son Posta'nın siyasi tefrikası :

Dahiliye Nezareti, Sadarete, Sadaret de Harbiye Nezaretine müracaat etmiş Harbiye Nezareti birbirine girmiş Nezaret dairesinde bulunan beşyüz mevcutlu (Birinci nişancı taburu) derhal silâhbaşı edilmişti

Ben bu cahil ve mutaassıp halkın önüne geçmeye muktedir değilim. Oyunu derhal menettiriniz. Aksi takdirde bir hâdise zuhur ederse, hiç bir mes'ûliyet kabul etmem.

Demişti.

Hüseyin Lûtfü bey, bu nâzik ve müşkül vaziyet karşısında düşüncük mecburiyetini hissetmişti. Polis müdürünün izhar ettiği bu aciz karşısında, cemiyetin de bir adım geri çekilmesi elzemdi. Çünkü; hakikaten bir vak'a zuhur ederse, artık zaruri bir şekilde askerlerden yardım istenilecek.. ve bu suretle halk ile asker arasında kan düşürülecekti.

Vaziyet, tatlılıkla idare edilmiş; avamın birdenbire kabaran hissiyatı, teskin edilebilmişti. Fakat bu hâdise, meşrutiyetin seyrini dikkatle takip eden ağır başlı zümreye ciddi bir endişe vermişti.

Meşrutiyet tarihinin ilk (irtica hareketi) olan bu hâdise; başlıca şu sebeplerden ileri gelmişti:

1 — İstibdat ve hükümet mensuplarının (caka) ve (tahakküm) lerinden nefret eden avam gürûhunun; meşrutiyetin ilânından sonra da cemiyet erkânından bazılarının (caka) ve (tahakküm) lerile karşılaşmaları.

2 — İstanbulda çıkan bazı gazetelerin (şeriat - hilâfet - meşrutiyet) kelimeleri etrafında yaptıkları münakaşalarda, (şeriat ve hilâfet) kuvvetlerini (meşrutiyet) den üstün tutmaları.

3 — Bir kısım züppe ve idrâksiz gençlerin, (hürriyet var.) diye; henüz taassup kefenini yırtmamış olan - halkın asırlardanberi devam edegelen mukaddesatını ve ailelerinden mevrûs hissiyatını hırpalyacak şımarıklıklarda bulunmaları.

4 — Meşrutiyetten menfaatleri sektedar olanların, cahil ve mutaassıp halkı el altından tahrike koyulmaları.

İşte bunlar, (meşrutiyet ve hürriyet) i henüz hazmetmemiş olan avamı şımarıklığa sevk etmişti.

Nitekim; aynı sebeplerden dolayı, Bursada da şöyle bir vak'a zuhura gelmişti:

Ağustos ayının 10 uncu günü, Bursa (İttihat - Terakki) merkezinden, gerek Selânik'deki merkezi umumîye ve gerek İstanbul merkezine şu mealde birer telgraf çekilmişti:

[Ademi iktidar ile şuihâli malûm ve mütevatir olan bir çok memurlara bugün vilâyetçe yol verilmiş; ve yerlerine erbâbı namus ve iktidardan ve killer tayin edilmiştir. Berâyi malûmat, mârûzdur.]

Gerek merkezi umumî ve gerek İstanbul merkezindeki (Selânik merkezi umumî murahasaları) bu mesele hakkında Bursaya ne cevap vereceklerini düşünürlerken, Bursa valisinden Dahiliye Nezaretine şu şifreli telgraf gelmişti:

Fevkalâde müstaceldir.

Şifre

[Bazı eşhasın teşvikile, halk (irtica) etmiştir. Elde mevcut kuvvet, vaziyeti islâha kâfi değildir. İrtica eden halkın adedi, beş bini mütecavizdir. En sür'atli vasıta ile asker kuvveti gönderilmesini rica ederim.]

Dahiliye Nezareti, sadarete, sadaret de, Harbiye Nezaretine müracaat etmiş.. Harbiye Nezareti birbirine girmiş.. nezaret dairesinde bulunan beş yüz mevcutlu (birinci nişancı taburu) derhal silâhbaşı edilmişti.

Aynı zamanda, Bahriye Nezaretine şu haber gönderilmişti:

[Hükümetçe görülen lüzum üzerine dolgunca mevcutlu bir tabur aske-

İttihatçılar Devrinde

MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

— 39 —

Yazan: Ziya Şakir

rin serian Müdanyaya sevki lâzım gelmekle, dakika fevtedilmeden bir vapurun ihzarı ile Kumkapı açıklarına gönderilmesi; ve askeri karadan ve - pura nakledecek vasıtaların da ihzar edilmesi, ehemmiyetle rica olunur.] Herkesin kulakları kırışte olduğu bir zamanda, bu havadis çarçabuk her tarafa intişar etmişti. Bâhusus, gece saat üç buçukta askerin marşmarşla Harbiye Nezaretinden çıkarılarak Kumkapiya indirilmesi; oradan da romörkörler ve mavnalarla vapura bindirilmesi; ertesi gün İstanbulda bir takım korkulu şâyiaların çıkmasına sebebiyet vermişti.

İşin garibi şudur ki, hakiki vaziyeten; Dahiliye Nezareti bile haberdar değildi. Çünkü Bursa valisi, sadece bir (irtica) dan bahsetmekte; bu irticain esbabı hakkında derin bir ketümiyet göstermekte idi.

Nişancı alayı kumandanı miralay Celâl ve tabur kumandanı binbaşı Halil beylerin kumandası altında bulunan birinci nişancı taburu (Girid) vapuru ile Müdanya iskelesine çıktığı zaman, hakikaten Bursa şehri galeyân içinde idi. Fakat bu galeyânın sebepleri etrafında bir takım garip rivayetler devran etmekte idi.

Bir rivayete nazaran, halk isyan etmiş:

— Hürriyet var. Vergi vermeyiz. Demişlerdi... Diğer bir rivayete nazaran da; hürriyetin ilânını müteâkip, sadrâzam Sait paşanın emrile hapishaneden çıkarılan mahkûmlar, bir takım işsiz, güçsüz serserileri kendilerine uy-

durmuşlar; şehrin kapalı çarşısı ile en büyük ticaret merkezi olan (Kozakhanını) ve fabrikaları yağma etmeğe teşebbüs etmişlerdi.

Üçüncü bir rivayete nazaran da halkın mütaassıp gürûhu, hükûmete hücum etmişler:

— Ortada koskoca (şeriat) durup dururken, (meşrutiyet) e ne lüzum var. Biz, böyle gâvur icadı şeyler istermeyiz.

Demişlerdi.

Bu rivayetler karşısında kalan alay kumandanı Celâl bey, derhal makine başına geçerek talimat istemişti. Fakat, Dahiliye Nâzırı Hakkı bey, o sırada İngiltere sefarethanesinde bir resmî kabulde bulunduğundan bu talimatı almaya imkân görülebilmişti.

Bursadan gelen haberler ise, birbirini nakzeden korkunç şâyialardan ibaretti. Bu rivayetlere nazaran, isyan eden halk, hükûmet dairesinin camlarını kırıp indirmişlerdi. Aynı zamanda, valiye ve sâir büyük memurlara da tecavüz etmişlerdi. Bu hâdise esnasında, kırk elli kişi yaralanmıştı. Âsilerin hiç biri yakalanmamıştı.

Kumandan Celâl bey, artık vaziyete göre harekte karar vermiş; ertesi gün bah herkes uykuda iken Bursaya girmiş; büyük cadde ve sokaklara posterler ve devriyeler koyarak derhal şehre hâkim bir vaziyete gelmişti.

Halbuki şehir, sükûn içinde idi. (İsyan) denilen hâdise, bir kaç kişinin (palavra) sından ibaretti.

(Arkası var)

Geçen Bilmecemizde Kazananlar

KÜÇÜK SULU BOYA

İstanbul kız lisesi 3/A dan 1345 Zühre, Fatih Yenibağçe caddesi No. 32 de Hümmet, Süleymaniye 8 inci mektep 4 den 252 Necmeddin, Konya kız muallim mektebi cad. 82 de Huriye oğlu Hikmet, Çankırı H. P. bandosu şefi oğlu Yavuz.

LOSİYON

İstanbul 2 nci mektep Mehlika, İstanbul erkek lisesi 728 Ö. Engin, Divanyolu doktor Emin Paşa sokak 14 de Muammer.

BÜYÜK SULU BOYA

Vefa caddesi Molla Şemseddin sokak 1 de Nureddin, Samatya 43 üncü mektep 1 den 274 Hidayet, Karagümrük Keçeciler 8 de Vedat, Adana inhisarlar veznedarı Sayar oğlu Necdet, Adana çinkograf Ahmet Rifat vasıtasile Sabahaddin Özgen.

MUHTIRA DEFTERİ

İstanbul Kızıltoprak 6ncı ilk mektep N. 56 Fazilet, Divanyolu N. 67 de A. Özemel, Samatya 43 üncü mektep 4 üncü sınıftan 52 Ömer Faruk, Süleymaniye 6 Güleğ, Kalecik nüfus memuru kardeşi İsmail Erkan, Tarsus eski İrgat pazarında manav Ömer, İzmirde Mst. Mv. inşaat kâtibî Nazif kızı Nermin Uz, Adana Kale kapısında manav Nuri vasıtasile M. Ustur.

BOYA KALEMİ

Beylerbeyi Çamlıca caddesinde 58 numarada Sadiye, İstanbul Vefa lisesi B/4 den 833 Fethi Yıldırım, İstanbul Çağaloğlu Himayei etfal sokak numara 1 de Şükufe Türkân, Tarsus Postahane karşısında kahveci Ahmet oğlu Abdüsselâm, Konya Devler mahallesi Şemsi sokak çıkamazı 12 numarada Mehmet kızı Sermet.

LÂSTİK TOP

İstanbul 27 inci ilk mektep B/5 den 657 Fehmi, İstanbul 44 üncü ilk mektep 425 Hüseyin Demirer, Davutpaşa orta mektebi D/1 den 315 Faruk Deniz.

ALBÜM

Davutpaşa orta okul D/1 den 575 Muammer, İstanbul 2 inci ilk mektep A/5den Zafer Tarhan, Vefa lisesi 275 Tânk Erman, İstanbul 2 inci ilk mektep nu-

mara 164 Yaşar Er Elçin, Konya Tarla mahallesi Necati Bey sokak numara 23 de Emir Behiç, Ankara Çocuk Saray caddesi Çankaya Şekercisi Oğlu Cevat, Afyon karahisar Hastane caddesi Mecidiye mahallesi N. 235 de askeri talebe İbrahim Ünal, Adana asliye ceza hâkimi Mustafa Erden oğlu Turhan Erden.

KART

İstanbul Samatya Etyemez Sultanıyolu sokak numara 10 da Şükriye, Gelenbevi orta mektebi sınıf B/3 de 174 Fabri, İstanbul Erkek lisesinde 303 Nihad, İstanbul 43 üncü ilk mektep 173 Merhide, Davutpaşa orta mektebi A/3 de 219 da Reşit, İstanbul 44 üncü ilk mektep 267 Nermine, Samatya 43 üncü ilk mektep 274 Hidayet, Pınaradağ, Samatya Sultaneşme sokak numara 16 da Leman Osman, Bursa Muradiye Fırın sokak 8 numaralı evde Turhan Yel, Ayvalık Vehbi Bey mahallesi Safa caddesi numara 25 de Ali kızı Lûtfiye, Havran Cumhuriyet caddesi numara 12 de berber Mehmet çirağı Mehmet Emin, Arnavutköy Sekbanlar sokak numara 24 de Rezan Adnan Palan döken kardeşi, Çamlıca Kısıklı Hanımseti sokak numara 5 de Süreyya Meriç, Adana Hacibayram mahallesi Hükümet caddesi numara 45 de Sevim, Eskişehir Cevadiye mahallesi Doruk sokak 1 numarada Zehra Sarper, Kırıkkale Çelik fabrikasında 224 numaralı ocağcı Ali oğlu Ahmet, Eskişehir İlk ilköğretim mektebi karşısında numara 7 de Süreyya, Büyükada Nevres mevkii numara 17 de Mibrünissa, İstanbul kız lisesinden 1663 Yıldız, Bursa Mareşal Fevzi Çakmak caddesi 101 de Şefkat Billür, Kütahya İhsan Şerif Cemal Şefik, Akçadağ sube reisi oğlu Orhan, Beyoğlu terzilik mektebinde S. Uyar, Konya Pürçüklü mahallesi numara 27 de Samahat, Tarsus postane karşısında numara 101 de kahveci Ahmet oğlu Yakup Sabri, Konya Şemsi mahallesi 25 numaralı evde Sarraf Mustafa kızı Akile, Adana çinkograf Ahmet Rifat eliyle Sabahaddin Örgen, Gerede tuhafiyeci Seitar Sevim.

Stalin'in Sovyet ordusuna verdiği emir:

"Düşman vaziyet alıyor, harbe hazır ol!"

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tedikleri kadar yardım etmelerine, buna mukabil meşru hükümetin hiç bir yardım görmemesine sebep olmuştur. Bu müsaadekârlığa bir son vermek sırası yaklaşmıştır.»

Fransanın Almanyaya karşı aldığı tedbirler

Paris, 26 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinin haber verdiğine göre, başbakan general Gamelin ile bir görüşme yaparak Almanyada askerî hizmet müddetinin iki seneye çıkarılmasından tevellüt eden vaziyeti görüşmektedir.

Fransa - İngiliz - Rus - Çek cephesi

Petit jurnal diyor ki : «Demokrat devletlerin vazifesi, mukabeleye muktedir olduklarını Hitlerlere hatırlatmaktır. Paris, Londra, Moskova, Prag ve Brüksel arasında Hitlerlerin ileri hareketlerini durdurması için bir hayal değil bir hakikat olmak üzere kifayet edecek olan cephenin teşkili her zamandan ziyade şimdi elzemdir.»

Paris, 26 (A.A.) — Radikal meb'uslardan Leon Archumband, Paris Soir gazetesinde yazıyor:

«Son karara göre Almanyanın elinde bir milyon iki yüz bin kişilik malzeme ve teçhizatı mükemmel bir ordu bulunacaktır. Öyle bir ordu ki silahları mükemmel, malzemesi birinci neviden. Bu vaziyet karşısında Sovyet Rusya ile ittifakımızı muhafaza etmek ve hemen İtalya ile mukarret tesis etmek mecburiyetindeyiz.»

Bütün Avrupanın bize karşı muarız bir vaziyette bulunması bizim işimize gelmez. Akdenizin iki büyük devleti kolaylıkla anlaşılabilirler.»

Alman - Macar - İtalyan - Avusturya cephesi

Londra 26 (Hususi) — United Press muhabiri bildiriyor: Macaristan devleti Amiral Horti'nin Her Hitleri hususi surette ziyaret etmesinin sebepleri gündeme tavazuh etmektedir. Anlaşıldığına göre Amiral Horti'nin hedefi Almanya, Macaristan, Avusturya ve İtalyadan müteşkil bir cephe vücuduna getirmek ve bu cepheyi Komünizm ile mücadelede tevcih etmektir. Amiral Horti bilhassa Almanya ile İtalya arasında mesâi beraberliğini temin etmeyi istihdaf etmiştir. Çünkü bu iki büyük faşist devlet arasında iyi münasebetlerin hüküm sürmesine rağmen bir takım anlaşmazlıklara sebebiyet verecek meseleler de vardır. Avusturyanın kâh İtalyaya, kâh Almanyaya dönmemesinin bıraktığı izler ve yaptığı akisler her dâima bir anlaşmazlığa yol açabilir. Halbuki İtalya, Avusturya, Macaristan ve Almanya cephesi teessüs eder, bu cepheyi iştirak edenler Avusturyanın istiklâline tam manâsile riayeti teahhüt ederlerse iki Faşist devlet tamamiyle anlaşır ve Komünistliğe karşı kuvvetli bir cephe vücuduna getirilmiş olur.

Amiral Horti'nin bu maksatla hareket ettiği anlaşılmaktadır. Fransa, bütün bu hareketleri en derin dikkatle takip etmektedir. Matin gazetesinin neşriyatına göre: «Amiral Horti, M. Hitler ile Macaristanda mecburî askerliğin ihdası kararında görüşmüş ve küçük itilâfın muhtemel ve pek kolay olan mukabelelerine karşı Macaristana müzaheret edip etmeyeceğini kendisinden sormuştur.

İngilizler ne diyorlar ?

Londra 26 (Hususi) — Taymis gazetesi Almanyada askerlik meselesinden tevellüt eden buhranı tetkik eden bir yazısında diyor ki:

«İstikbalî ancak İngiltere, Fransa ve Almanya arasında imzalanacak yeni bir Lozarno paktı kurtarabilecektir. İngiltereye gelince, hükümet, herhangi bir fark gözetmeksizin bu paktı garanti etmeğe tamamen hazırdır.»

Vaziyet 1914 de olduğu gibi

Vaşington, 26 (A.A.) — Almanyada askerlik müddetinin iki seneye çıkarılmasını Amerikada heyecansız olarak karşılanmıştır. Bahriye efradının çoğalmasından ötürü muhtemel bir savaşın çıkması demek olmadığı bilhassa tebarüz ettirilmiştir. Maamafî New York Times ve Washington Post gazeteleri, bugünkü Avrupa vaziyetini 1914 deki vaziyete ziyadesile benzetmektedirler. O zaman da bütün devletler, kendi sulhperver niyetlerini ileri sürmekte fakat aynı zamanda müthiş bir hızla silâhlanmaktan da mâni kalmamakta idiler.

İtalyanlar ne diyorlar ?

Roma, 26 (Hususi) — İtalyan gazeteleri, Almanyanın askerlik hizmetini iki seneye çıkarılmasını Almanyayı alâkadar eden dahili bir mesele saymakta ve Komünizmin ilerlemesine karşı gelmek için bu tedbirleri almaktan başka çare bulunmadığını söylemektedirler.

Londra, 26 (Hususi) — Fransa Dış Bakanı Almanyanın askerlik müddetini iki seneye çıkarılmasının tesirlerini takip etmek için bugün küçük itilâf devletleri temsilcilerini kabul etti.

Sinyor Musolinin de Avellani'de yapılan manevralar esnasında bilhassa Avusturya ve Almanya atâşelerile uzun uzadıya görüştüğü bildiriliyor. Sinyor Musolini yakında «İmparatorluk şarsölyesi» ünvanını alacak ve arada İtalya memleketi de İtalya İmparatorluğu ünvanile tanılacaktır. Bunun için parlak bir serâsim yapılacağı anlaşılıyor.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İzmir Sür'at Postası

İzmir Fuarının açılması münasebetile İzmir'e gidip bir kaç gün kalacaklara kolaylık olmak üzere İstanbuldan 29 Ağustos Cuma günü saat 15 de İzmir'e gidecek KARADENİZ vapuru yalnız bu sefere mahsus olarak önümüzde İzmirden Pazartesi yerine 3 Eylül Perşembe günü saat 16 da kalkacaktır. Vapur İzmirde kaldığı müddetçe yolcu ve ziyaretçiler ücreti mukabilinde vepurda kalabilirler. (706)

Spor

Cim Londos 6 Eylülde Dinarlı ile güreşe çağrıldı

Mülâyim de Tekirdağhya bir telgraf çekerek karşısına çıktığı takdirde kendisine 100 lira vereceğini bildirdi

Cim Londosun, Dinarlı Mehmetle 6 Eylülde karşılaşması tekrür etmiştir.

Bu karar dün telgrafla Cim Londosa da bildirilmiştir. Bu gün gelmesi muhtemel olan cevapta, pehlivanın hareket edeceği günü bildirmesi beklenmektedir.

Dinarlı Mehmet, dün, bir kaç gün dinlenmek üzere, Bursadaki babasının yanına gitmiştir. Kırılan kolu alçıya konulan Kara Ali de hastaneden çıkmış ve köyüne hareket etmiştir.

Önümüzdeki pazar günü, meydan okuma kahramanı Tekirdağlı Hüseyinle, Mülâyim pehlivan arasında bir güreş yapılması da muhtemeldir. Bu hususta dün kendisiyle görüştüğümüz Mülâyim pehlivan diyor ki:

— Tekirdağlının her gün bana meydan okuduğunu duyuyorum. Anlaşıyor ki o, kat'i bir ders almadıkça, bu huyunda vaz geçmeyecek, bu itibarla bu işi kökünden halletmeye karar vermek mecburiyetinde kaldım.

Kendisine bu sabah bir telgraf çektim. Ve:

— Pazar günü benimle güreşmeye gelersen, sana yüz lira var, dedim.

Bu parayı cebimden vereceğim. Hem kaçmak için bir bahane daha icat etmemesi için telgrafımda bu parayı, yense de, yenilse de alacağını bildirdim! Buna rağmen gelmekten kaçarsa artık bana Tekirdağlı pehlivan diye bahis açacaklarla kavga edeceğim!

Yedinci Balkan oyunları

Atletlerimiz Balkan oyunlarına iştirak edecekler

Atınada yapılacak olan yedinci Balkan oyunlarına atletlerimizin de iştiraklerine karar verilmiştir.

Balkan oyunlarında iyi bir derece almak için memleket içinde ve dışında bulunan bütün atletler bir araya toplanacaktır.

Atletizm Federasyonu Balkan oyunları hazırlıkları için Kadıköyde bir kamp kuracak, atletler Fenerbahçe stadında idman yapacaklardır.

Hazırlık kampı için lâzım olan tertibat alındığından, kamp bir kaç güne kadar açılmış olacaktır.

Rusya seyahati

Sovyet Rusyada yapılacak müسابakalara iştirak edecek olan güreşçilerimiz, futbolcularımız, eskrimcilerimiz ile bisikletçilerimiz hazırlıklarına başlamak üzeredirler.

Sporcularımız on bir Eylülde İstanbuldan hareket edeceklerdir.

Atletlerimizi davet

T. S. K. Atletizm Federasyonundan:

Millî takıma mensup atletlerden Raif, Vedat, Mehmet Ali, Semih, Hilmi Melih, Cemal Recep, Mehmet, Maksut, Remzi, Mufahham, Faik, Tevfik, Pulat, Cihat, Haydar, Avni Sitki, Zeki, Veysi, Yavru ve Orhanın 29 ağustos 936 cumartesi günü saat 3 de İstanbul mintakası Beyoğlu Halkevi merkezinde yapılacak toplantıda bulunmaları rica olunur.

İzmirde Bahriyelilerimize ziyafet verildi

İzmir, 26 (A. A.) — Şehrimiz Urayı tarafından donanma onuruna bu gece şehir gazinosunda bir şölen verilmiştir. Şölen samimî hava içinde geç vakte kadar devam etmiştir.

Beton arme köprü İnşaatı eksiltme ilânı

Nafia Vekâleti şose ve köprüler reisliğinden

Zonguldak vilâyetinde Zonguldak - Devrek yolu üzerinde (26000) lira keşif bedelli Devrek betonarme köprüsü inşaatının kapalı zarf usulile eksiltmesi 31/8/936 Pazartesi günü saat 16 da Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (130) kuruş muka-bilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabileceği gibi isteyenler bu şartnameleri Zonguldak Nafia Müdürlüğüne müracaat ederek görebilirler.

Muvakkat teminat (1950) liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin Resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikân müteahhitlik ehliyet vesikasını haiz olmaları, Müteahhit bizzat Mühendis olmadığı veya bir mühendisle beraber bu işe giremediği takdirde asgari yirmi metre açıklığında betonarme bir köprü yapmış olduğuna dair vesika ibraz etmesi lâzımdır.

Teklif mektuplarının 31/8/936 Pazartesi günü saat 15 e kadar Ankara da Şose ve Köprüler Reisliğine verilmesi lâzımdır. «377» «295»

İstanbul Belediyesi İlanları

	Keşif bedeli	Muvakkat teminatı
Konservatuvar yatı kısmı binasının tamiri	2088,90	157 Lira
Edirnekapı çocuk bakım evi binasının kurşunlarının tamiri	2169,51	163 »

Yukarıda keşif bedelleri ve teminatları yazılı olan mahaller tamir ettirmek üzere ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar hıızalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 28 Ağustos 936 cuma günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdır. (B.) (342)

İstanbul Gümrüleri Satış İşleri Müdürlüğünden:

Eylül/2/1936 günü kapalı zarf usulile 46460 kilo toz şeker satılacaktır. Alınmaz isteyenlerin Haber gazetesinin 20/8/1936 günlü nüshasındaki ilânını okumaları ilân olunur. (377)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 125000 lira olan 2500 ton katran yağı 12/10/1936 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 7500 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetesinin 7/5/1936 gün 3297 No.lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 625 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. «559»

İstanbul Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 . 9 . 936 Tarih Salı günü Saat 15 de İstanbul Vilâyeti Nafia müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında 56055.26 lira keşif bedelli Yüksek Deniz Ticaret mektebinde yapılacak pavyon ilâvesi inşaatı.

Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, Eksiltme, Nafia işleri umum ve hususî ve Fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak 280 kuruş mukabilinde dairesinde verilecektir.

Muvakkat teminat 4053 liradır. İsteklilerin en az 50000 liralık bu işe benzer iş yaptığını dair Nafia Vekâletinden almış olduğu müteahhitlikve ticaret odası vesikalarını havi teklif mektuplarını 1 . 9 . 936 Salı günü Saat 14 de kadar İst. Vilâyeti Nafia müdürlüğüne vermeleri. «246»

Bergama Belediyesinden:

Her sene açılması mutad olan Bergama hayvan panayırı bu sene de 14/9/1936 da açılacağı ve umumun istirahatının müemmen bulunduğu ilân olunur. (505)

Posta, Telgraf ve Telefon fabrikası Müdürlüğünden:

Deveboynu ve Kruvazman demiri ve benzerleri eşyanın ambalajlarında kullanılmak üzere 1385 adet çam tahtasıyle 335 adet pınar açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 1225,25 liradır.

Eksiltme 7 Eylül 1936 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat on altıdır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün eksiltmeye girmek için de eksiltme günü muayyen saatten evvel 92 liradan ibaret muvakkat teminatlarını vezneye yatırmak suretiyle fabrikada müteşkil komisyon müracaatları. (555)

Yeni Neşriyat

MİMAR - «ARKİTEKT» — Bu aylık derginin 65-66 ncı sayıları intişar etmiştir. İçinde Dr. Vagner'ın, Mimar Prof. Egl'nin, Dr. Nihat Sayarın, Beyoğlu Vakıflar Direktörü Halim Bakının, Mimar Kemal Altanın yazıları ile bir çok yapılmış binaların proje ve fotoğrafları vardır.

Taksim Bahçesinde
Halk Opereti
Bu akşam 21,45 de
Beyoğlu Çiçeği
Operet 3 perde
Cuma akşamı
büyük müsamere

İZMİR FUARINI ziyaret etmek isteyenlere:

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

Beynelmül İzmir Fuarının açılma resmi münasebetile sergiyi ziyaret etmek isteyenlere kolaylık olmak üzere 31 ağustos 936 Pazartesi günü saat 15 de İZMİR vapuru İstanbuldan kalkarak doğru İzmir'e gidecek ve Fuarın açık bulunduğu müddetçe İzmirde ziyaretçilerin ikametlerine tahsis edilecektir.

Vapurda kalacakların ehven bir surette her türlü istirahatleri düşünülmüş ve geminin kara ile doğru irtibatı temin edilmiştir. Vapurda yatmak ve yemek isteyenler fiyatlar hakkında İstanbul Acentalığımızdan izahat alabilirler.

Bu münasebetle İzmir'e gidip te bir kaç gün kalarak dönmek isteyenlere kolaylık olmak üzere ağustosun 29 uncu Cumartesi günü İstanbuldan kalkacak olan İzmir Sür'at postasının 31 ağustos 936 Pazartesi günü yapacağı avdet seferi bir defaya mahsus olmak üzere Eylülün 3 üncü Perşembe günü saat 16 ya tehir edilmiştir.

Fuarı ziyaret etmek isteyenlerin bu kolaylıklardan istifade etmeleri ilân olunur. «627»

Burdur Belediye Reisliğinden:

Burdur Belediyesine 225 metre 70 lik iki Rekor ve her yirmi beş metrede ağızlık ve 24 telli en iyi cins bezhortum pazarlıkla alınacaktır. Bu cins hortumu bulanların 15/9/936 da yüzde 7,5 kuruş teminat para ve teklifnamelerile veya bizzat saat 14 de Burdur Belediye Encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. «665»

Türk Hava kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5. nci Keşide 11 Eylül 936 dadır.

Büyük ikramiye: **35.000** Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

SIHHTİ BALSAMIN KREMI

GÜZELLİĞİN
SIRRI

Esmer, sarışın, kumral, her tene tevaful eden güzellik kremleridir. Sıhhtî usullerle hazırlandığından cildi besler ve bozmaz? Çil, leke, sivice ve buruşuklukları kâmilten giderir.

4 Şekilde takdim edilir:

- 1 - Krem Balsamin yağlı gece için pembe renkli.
- 2 - Krem Balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli.
- 3 - Krem Balsamin acıbadem gece için
- 4 - Krem Balsamin acıbadem gündüz için

Kibar mahfellerin takdir ile kullandıkları yegâne sıhhtî kremlerdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Dr. A. KATIEL

(A. KUTIEL)

Karaköy Topçular caddesi No. 33

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

BU TEKRÜBEYE
TAHAMMUL EDEN
YALNIZ

HAVALANDIRILMIŞ
BİR PUDRA VARDIR

Sabah dokuzdan akşam saat beşe kadar mat, saf ve sevimli bir ten. Gündüz tekrar pudralanmağa hacet yok. İşte; havalandırılmış yeni Tokalon pudrasının garanti muhassanatı bunlardır. Bu cazib havalandırma usulü, Parisli bir kimyagerin keşfidir! Bu usul dairesinde havası toplandırılmış yegâne hafif pudradır. Şimdiye kadar yapılan pudralardan on defa daha saf ve daha hafiftir. Bu usul, Tokalon pudrasının istihzarında kullanılmaktadır. İşte bunun içindir ki, Tokalon pudrası, daha muntazam ve daha mükemmel bir tarzda yapışır, cildi hemen hemen görünmez bir güzellik tabakasıyla kaplar

ve yüze tabii bir güzellik verir ve modası geçmiş ve yüze bir makyaj şeklini vermeden kalın adı pudralardan tamamen başka bir tesir yapar. Bu yeni Tokalon pudrası yüze yapışık kaldığı cihetle buna «8 saatlik pudra» tabir ederler. Artık ne parlak burun, ne yağlı cild görünmeyecek, belki rüzgâr, yağmurun ve terlemenin icrayı tesir edemeyeceği mat, saf ve sevimli bir ten görünecektir.

istiklâl Lisesi

Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, orta ve Lise kısımları için Kız ve Erkek, yatılı ve yatısız talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 - Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebinin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isteyenlerin bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 - Eylülün on beşine kadar kaydını yeniletmeyen eski talebenin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Telefon: 22534

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Mektebi
Tam devreli Lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzarı anaf.
Derslere 9 Eylül Çarşamba başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylülünden itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya

44941 - 44942 ye telefon edilmesi.

YENİ NESİL

İLK OKULU - YUVA - KIZ - ERKEK

Tesisindenberi gösterdiği muvaffakiyetler Kültür Bakanlığınca takdir buyularak bu yıl resmî okullarla muadeleti de tasdik olunmuştur. Yabancı lisanlara ehemmiyet verilir. Kayıtlara başlanmıştır. Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra müracaat edilmelidir.

Adres: Cağaloğlu Mollafenari caddesi No 34

Gecel - Günsel - Kız - Erkek (Eski: İnkulâb)

YUCA ÜLKÜ LİSELERİ

Kuram ve Direktörü: Nebi oğlu Hamdi Ülkümen
Kayıt muamelesine başlanmıştır. Cumartesi ve pazardan başka hergün 10-17 arasında okula müracaat edilebilir.

İsteyenlere tarifname gönderilir.

Cağaloğlu, Yanıksaraylar - Telefon: 20019

İtalyan Lisesi ve Ticaret Mektebi

TOMTOM SOKAK BEYOĞLU

Kayıd muamelesine Eylülün birinci gününden itibaren Saat 10 - 12 de yapılacaktır.

KARYOLALAR

Fabrika fiyatına satılıyor

Asrî Mobilya Mağazası AHMED FEVZİ

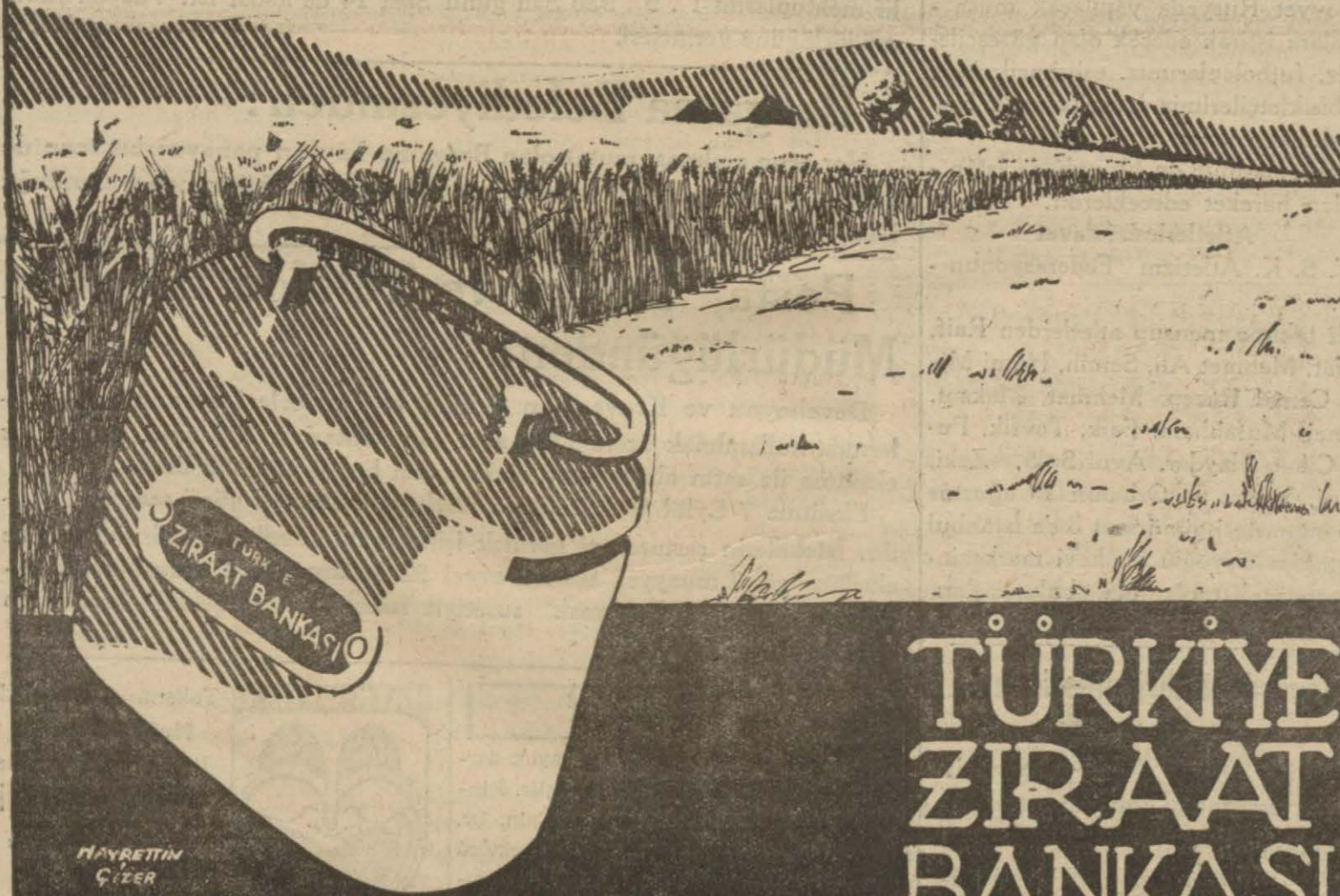
İstanbul: Rızapaşa yokuşu No. 66 Tel: 23407

P. T. T. Fabrikası Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için imâl olunacak Deveboynu, Kruvazman ve demirleri için muhtelif nevide demir ve şartnamesinde yazılı sair eksiltme yoluyla satın alınacaktır. Eksiltme 7 Eylül 1936 tarihinde rastlayan Pazartesi saat on bestdir. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün eksiltmeye iştirak için de eksiltme günü muayyen saat evvel 2318, 24 lira muhammen bedelin % 7,5 ğu olan 174 liradan ibaret muvakkat teminatları vezneye yatırmak suretiyle komisyon müracaatları. (556)

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI